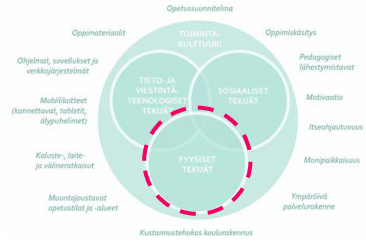

VIRTAIN YHTENÄISKOULU

Syksy 2018 / 7.11.2018
Oppimisympäristökonsepti



Sisältö

1.	Johdanto	03
1.1.	Pedagogisesta vision yhteenvedo ja vaikutukset tiloihin	
1.2.	Valtakunnalliset suunnitteluohjeet	
2.	Kokonaisvisio ja sopivuus ympäristöön	07
2.1.	Pedagoginen erityispiirre, tavoitemielikuva	
2.2.	Vyöhykkeisyys	
2.3.	Koko koulun toimintokaavio	
3.	Yhteiset tilat oppimisympäristönä ja yhteisön rakentajina.....	11
3.1.	Koulun kaikki käyttäjät ja sidosryhmät	
3.2.	Ilta- ja viikonloppukäyttö	
4.	Oppimisalueet ja -tilat oppimisympäristönä	14
4.1.	Tilakonsepti ja tilaryhmien kuvaukset	
4.2.	Käyttäjätarinat	
4.3.	Kaluste ja varustatarkastus	
5.	Tilojen monikäyttöisyys ja muuntojoustavuus.....	49
6.	Johtopäätökset ja suositukset.....	54

1. Yhteenveto

1. Yhteenveto

Tämä oppimisympäristökonsepti määrittää tilasuunnittelua loppukäyttäjän näkökulmasta. Ohje on räätälöity Virtain Yhtenäiskoulun tarpeisiin ja sitä noudattamalla saavutetaan kustannustehokas sekä toimiva tilankäyttö ja varustelu.

Voimassa olevat lait, asetukset ja viranomaismääräysten vaatimukset, Opetushallituksen ohjeet (sovellettuna) tulee huomioida tämän ohjeen rinnalla.

Konsepti jakautuu neljään osaan, jota täydentää liitteenä olevat tilakortit: Kokonaisvisio ja sopivuus ympäristöön; Yhteiset tilat oppimisympäristönä ja yhteisön rakentajina; Oppimisaalueet ja -tilat oppimisympäristönä; Tilojen monikäyttöisyys ja muuntojoustavuus.

Tämä konseptikuvaus yhdessä pedagogisen suunnitelman ja tilaohjelman kanssa luo pohjan kouluhankkeen toteuttamiseksi. Yhteinen työväline käyttäjien ja suunnittelijoiden välille.



1- Arkkitehtuuri

1.1 Kokonaisvisio ja sopivuus ympäristöön

2- Toiminnallisuus

2.1 Yhteiset tilat oppimisympäristönä ja yhteisön rakentajana

2.2 Oppimisaalueet- ja tilat oppimisympäristönä

2.3 Monikäyttöisyys ja muuntojoustavuus

1.1. Pedagogisesta visiosta tiloihin

KOHTI OPPILASKESKEISEMPÄÄ TYÖSKENTELYÄ

- Sekä yksilö että ryhmätyöskentelyä - vaihtelevat oppilasryhmittelyt
- Tutkivan ja kokeellisen oppimisen tukeminen yhä enemmän

KOHTI UUDISTUVAA KÄSITYSTÄ OPETTAJUUDESTA OSANA OPPIVAA YHTEISÖÄ

- Sekä yksilö että yhteisopettajuutta
- Oppimisaluekohtaiset (ikä- ja aineryhmät) tiimit, jotka vastaavat
 - lukujärjestys teknisistä yksityiskohdista
 - tunti- ja tilankäyttö suunnittelusta yhdessä
- Integroitu erityisopetus

MUUNTOJOUSTAVAT
OPPIMISYMPÄRISTÖ-
RATKAISUT

&

AVAUTUVAT
OPETUS-/OPPIMIS-
TILARATKAISUT

&

TILOJEN
YHTEISKÄYTTÖISYYS

1.1. Pedagogisesta visiosta tiloihin

Tavoitteet fyysiselle ympäristölle

- Fyysiselle ympäristölle asetetut vaatimukset korostuvat paitsi opetuksen järjestämisen myös oppilaiden hyvinvoinnin, turvallisuuden ja viihtyvyyden näkökulmasta.
- Tilojen tulee vastata opetussuunnitelman tavoitteita sekä opetuslainsäädännön, että oppilashuoltoa ja kouluterveydenhuoltoa koskevien säädösten vaatimuksia.
- Turvallisuuteen ja esteettömmään toimintaan sekä opetustiloissa, että koulun yleisissä tiloissa tulee kiinnittää erityistä huomiota.
- Koulun välitöntä ympäristöä tulee kehittää nuorten yhdessäoloa ja liikuntaa edistäväksi kehittämällä piha-alueita.

Pedagogiset tavoitteet

- Oppimisympäristöjen kehittäminen niin fyysisen, psyykkisen kuin sosiaalisen oppimisympäristön näkökulmasta on painopisteenä edistettäessä nuorten oppimista.
- Eri oppiaineiden tavoitteet asettavat vaatimuksia myös koulurakennukselle ja sen toimivuudelle: tilojen tulee palvella paitsi yksittäistä oppiainetta myös aihekokonaisuuksien toteutumista ja läpäisyperiaatteella tapahtuvaa oppimista.
- Liikunnan ohella oppilaiden terveyteen ja hyvinvointiin kiinnitetään erityistä huomiota.

Toiminnalliset tavoitteet

- Koulurakennuksen ja koulun ympäristön tulee palvella opetusta ja oppimista monimuotoisesti niin, että se mahdollistaa vaihtuvien opetustilanteiden, projektien, yhteistoiminnallisen oppimisen, toiminnallisten menetelmien ja yli oppiainerajojen tapahtuvan toiminnan.
- Tilojen tulee palvella paitsi opetussuunnitelman tavoitteita myös koulukohtaisissa suunnitelmissa ja kehittämisstrategioissa esitettyjä päämääriä.
- Tilojen toimivuus, muunneltavuus ja erilaisiin opetusmenetelmiin vastaaminen on keskeinen oppimista edistävä tekijä.
- Pedagoginen visio sekä käyttäjien näkemykset opetustoiminnan toteuttamisesta tukevat ajatusta tilojen yhteiskäyttöisyyden lisäämisestä
- Jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota myös erityissuunnittelun tarpeeseen esimerkiksi palvelukeittiön, teknisen työn ja fyysikka / kemian tilojen osalta.
- Koko koulun AV-tekniinen suunnittelu tulee huomioida myös erityissuunnittelussa.
- Uusi koulu tulee olemaan merkittävä harrastus- ja toimintapaikka myös monenlaisten kuntalaisten tarpeisiin.
- Tapahtumat ja juhlat tulevat jatkossa keskittymään uuteen kouluun, mikä tulee suunnittelussa ottaa huomioon.
- Suunnittelun tarkoituksena on saada koulun käyttöaste mahdollisimman korkeaksi myös kouluajan ulkopuolella.

2.Kokonaisvisio ja sopivuus ympäristöön

“

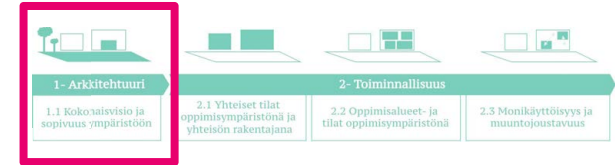
Jokaisella kaupungilla ja koululla on ominaispiirteitä, jotka voidaan tuoda yksinkertaisin keinoin osaksi rakennuksen ilmettä ja identiteettiä. Tällä tavoin koulurakennus voi olla oman alueensa paikallisen identiteetin ilmentymä.

2.1 Pedagoginen erityispiirre, tavoitemielikuva

Yhteenvetona pedagogisen käyttäjäryhmän keskusteluista voidaan todeta, että pedagogisessa toiminnassa painopiste on esitys- ja kulttuuritoiminnassa. Muita Virtain yhtenäiskoulun identiteetissä korostuvia asioita koottiin 22.9 pidetyssä vesopäivässä, seuraavat teemat nousivat esiin:

Ympäristöarvot: Vihreät arvot ovat kaupunkitasolla merkittävä visioperusta. Näin ekologiset arvot tulisi näkyä läpäisevästi kaikessa toiminnassa ja rakennerratkaisuissa (lähiruoka, kierrätys, materiaalivalinnat ulkoa sisälle, puhtaus, valoisuus, luonnon näkyminen sisälle jne.).

Koulun arvoperusta: ”Yhtenäiskoulun arvoperusta ja arvot ohjaavat pedagogisia ratkaisuja + käytänteitä. Ne pitää tehdä näkyväksi tässä projektissa kaikille” tiivistetään erään ryhmän toimesta arvoperustan merkitystä koulun suunnitteluprosessissa. Pedag. suunnitelmanvisio ja toiminta-ajatus tulee olla aidosti toimintakulttuuria ohjaava periaate, jossa terveillä elämän tavoilla, kohtaamisella ja yhdessä tekemisellä rakennetaan yhteistä koulua.

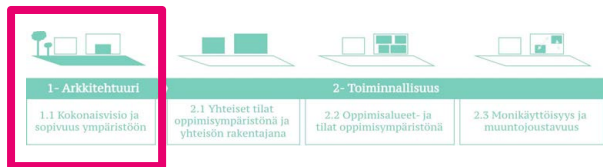


Koulu ja lähiympäristö: Ympäristöarvot ja koulun arvoperusta tulee näkyä myös pihasuunnittelussa ja sen toteuttamisessa. Koulun lähiympäristö mielletään tärkeäksi osaksi laadukasta oppimisympäristöä.

Koulu oppimisympäristönä: Koulun keskustorilla ja sen rakenteellisilla ratkaisuilla katsotaan olevan tärkeä vaikutus rakennettaessa koulun toimintakulttuuria ja oppimisympäristöä. Koulun tilat visuaalisena ympäristönä koetaan tärkeäksi suunnitteluperiaatteeksi (pieniä liikkunnallisia ratkaisuja ympäri koulua, värit ja alueiden nimeäminen sekä siihen liittyvät opastukset jne.).

Koulu rakennusratkaisuna: Oppimisaalueiden suunnittelussa ikä- ja ainekohtaiset erityispiirteet tulee huomioida. Vain avoimet tilaratkaisut sellaisenaan ei riitä vaan tarvitaan aluekohtaista yhteissuunnittelua. Näin kyetään rakentamaan tilaratkaisuja, jotka toimivat huomioiden myös erityisopetuksen tarpeet.

2.2 Vyöhykkeisyys



Koulurakennus jakautuu erilaisiin toiminnallisiin alueisiin. Näillä alueilla on erilainen julkisuuden aste mahdollistaen esim. iltakäytön. Julkisuusaste vaikuttaa esim. lukitusjärjestelmiin ja yhteisiin toimintatapoihin kuten vieraskäytäntöihin. Vyöhykkeisyydellä pyritään hallitsemaan ulkopuolisten liikkumista rakennuksesta mahdollistaen turvallinen ja tarkoituksenmukainen tilaratkaisu kaikille talon käyttäjille.

Julkisella vyöhykkeellä sijaitsee pääsisäänkäynti, joka avautuu keskustorille. Keskustori rakentuu ruokailutilan ja estradin ympärille muodostaen pedagogisesti monipuolisen tilakokonaisuuden. Vieraat saapuvat infon/vahtimestarin kautta aulaan, josta heidät noudetaan oikealle alueelle.

Puolijulkisen vyöhykkeen tiloihin on pääsy tarpeen mukaan, esimerkiksi iltakäyttäjillä on tarvittavat kulkuoikeudet tiloihin, joita voivat käyttää. Torilta on selkeä yhteys kaikille oppimisen alueille ja niiden sisällä monimuotoiset ja mahdollisesti koko koulun yhteiskäyttöiset tilat ovat sijoittuneet niin, että ne ovat lähinnä keskustaa, helposti yhteiskäytettävissä. Nämä tilat muodostavat sisäisen ja puolijulkisen vyöhykkeen rajapinnan. Esimerkiksi mediatorin, kotitalouden tilat sekä yhteiset hyvinvointipalvelut oppilashuollon tiloihin avautuvat puolijulkisena vyöhykkeenä julkiselle vyöhykkeelle.

Sisäinen vyöhyke on oppimisalueiden käytössä ja sinne on rajoitettu kulkuyhteys tarpeen mukaan. Samoin **rajattu vyöhykkeen** alueille pääsee vain tarpeen mukaan esim. konesalit, ruuan valmistustilat jne.

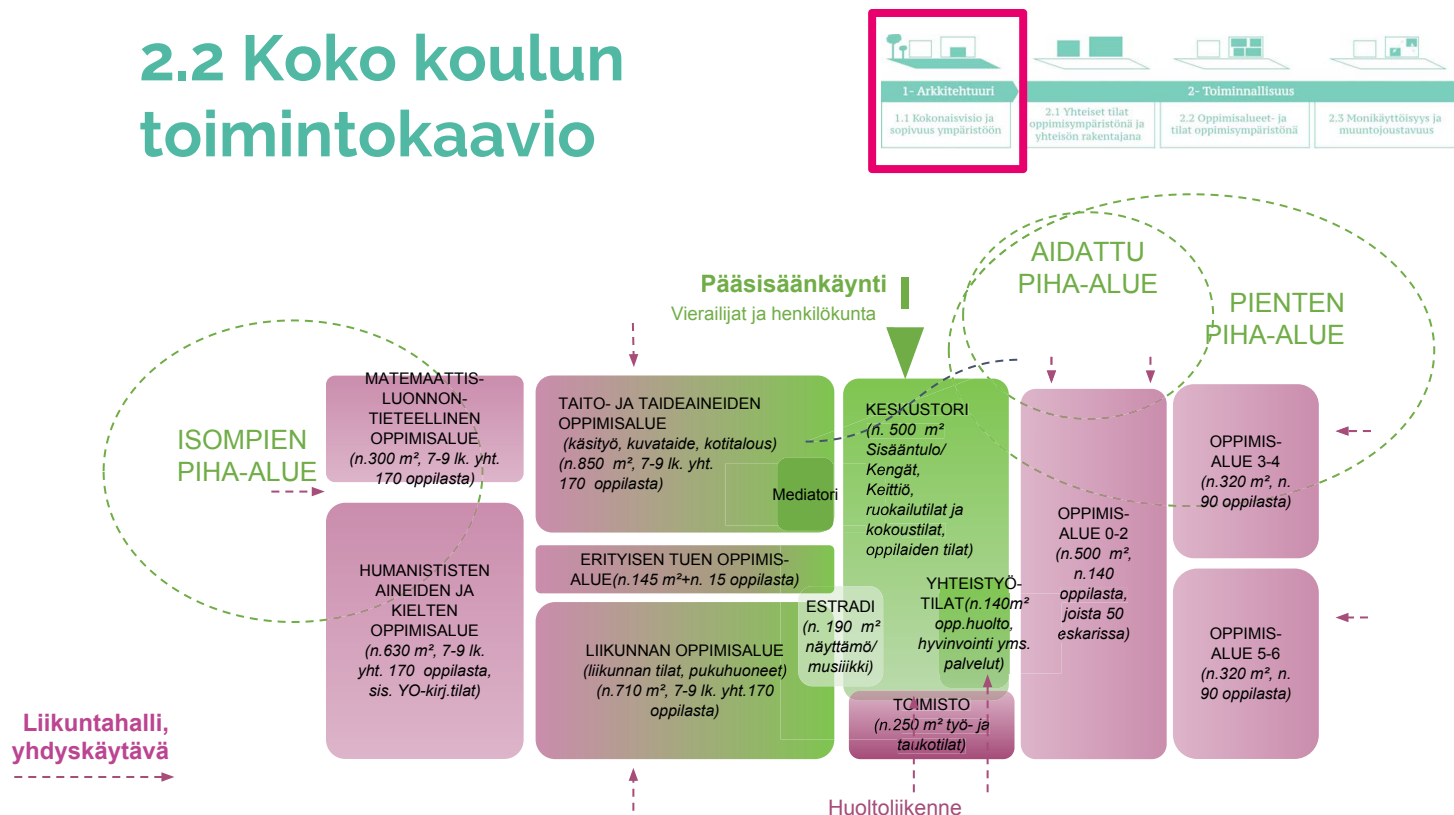
Julkinen
vyöhyke

Puolijulkinen
vyöhyke

Sisäinen
vyöhyke

Rajattu
vyöhyke

2.2 Koko koulun toimintokaavio



3. Yhteiset tilat oppimisympäristönä ja yhteisön rakentajina

3.1 Koulun kaikki käyttäjät ja sidosryhmät

Hankesuunnitelman toiminnallisissa tavoitteissa on mainittu:

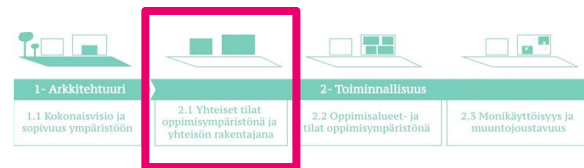
- Uusi koulu tulee olemaan merkittävä harrastus- ja toimintapaikka myös monenlaisten kuntalaisten tarpeisiin.
- Tapahtumat ja juhlat tulevat jatkossa keskittymään uuteen kouluun, mikä tulee suunnittelussa ottaa huomioon.
- Suunnittelun tarkoituksena on saada koulun käyttöaste mahdollisimman korkeaksi myös koulujän ulkopuolella.

Koulun pääkäyttäjinä ovat

- 50 esioppilasta ja 500 peruskoulun oppilasta
- heidän opettajat/avustajat/erityisopettajat.
- Lisäksi pääkäyttäjiin kuuluu koulun henkilökunta.

Muita käyttäjiä/sidosryhmiä ovat

- Viereisessä rakennuksessa olevan lukion oppilaat ja henkilökunta
- Lähellä oleva ammatillisen koulutuksen oppilaat ja henkilökunta
- Liikuntatoimi, etsivä nuorisotyö, nuorten kuntouttava työtoiminta, nuorisotoimi
- Kansalaisopisto ja merikanto-opisto
- Virtain kaupungin juhlien järjestäjät ja osallistujat



Virtain kaupungin juhlien osallistujat ja järjestäjät

Ilta- ja viikonloppukäyttö:
Kansalaisopisto ja merikanto-opisto

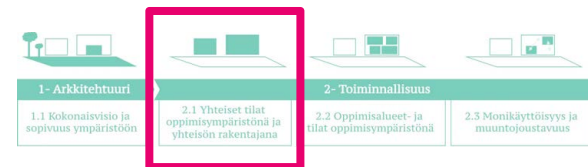
Liikuntatoimi, etsivä nuorisotyö, nuorten kuntouttava työtoiminta, nuorisotoimi

Ammatillisen koulutuksen oppilaat ja opettajat/avustajat

Lukion oppilaat ja opettajat/avustajat

Esi- ja peruskoulun oppilaat ja henkilökunta/opettajat/avustajat

3.3 Ilta- ja viikonloppukäyttö

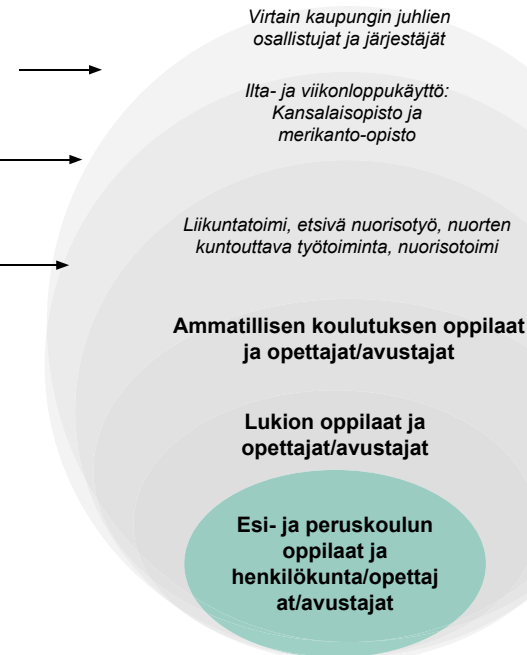


Koulu rakennetaan yhtenäiskoulun tarpeisiin, pääkäyttäjänä esi- ja peruskoulun oppilaat, opettajat ja henkilökunta. Lisäksi lukio ja ammatillisen koulutuksen oppilaat ja opettajat hyötyvät uusista tiloista (esim. lukiolaisilla ei ole laboratoriotiloja, joten he käyttävät uuden rakennuksen tiloja tarpeen mukaan).

Viereisen kaavion mukaisesti rakennuksesta tulee koko kaupungin yhteinen juhla- ja monitoimirakennus. Tiloja voidana hyödyntää ilta- ja viikonloppukäytössä tarpeen mukaan, rakennuksessa käyttö on huomioitu varasto ja sisäänkäyntien avulla. Yhtenäiskoulun tilojen vyöhykkeisyyttä ja sitä kautta ilta- ja viikonloppukäyttöön soveltuvien tilojen kehittämistä tulisi jatkaa.

Esimerkkejä sidosryhmien toiminnasta koulun tiloissa:

- Nykyinen purettava Rantatien koulu on toiminut esimerkiksi kaupungin juhlatilana, josta juhlatoiminta siirtyy uuteen rakennukseen.
- Kansalaisopisto voi hyödyntää taito- ja taideainetiloja omien tilojen lisäksi. Huom. Tulevaisuudessa toiminta voi myös laajentua yhä enemmän yhtenäiskoulun tiloihin.
- Myös tavalliset luokat voivat olla kansalaisopiston käytössä.
- Pihan tulisi palvelulla myös alueen asukkaita, kävijöitä ja kansalaisopistoa.



4.Oppimisaalueet ja -tilat oppimis- ympäristönä

Huom. Tila-alueiden tekstit ovat alustavaa tilatarpeen kuvausta, joka on koottu käyttäjien kommenttien perusteella. Vaatii vielä tarkentamista seuraavassa vaiheessa. Kaaviot ovat päivitetty hankesuunnitelman tilaohjelman mukaisiksi. Kaaviot eivät ole suunnitelmia, vaan tehty tilakehittämisen ja keskustelun tueksi.

4.1 Tilakonsepti ja tilaryhmien kuvaukset



Oppimisympäristökehittämisen tavoitteena osana rakennushanketta on muodostaa käsitys uudelta oppimisympäristöratkaisusta, joka ottaa huomioon nykyisen ja tulevat opetussuunnitelma. Toiminnan ja tilakehittämisen keskiössä on tilojen monipuolinen yhteiskäyttö ja sen lisääminen. Kehitystyön tuloksena on luotu oppimistilakonsepti tilatyypeineen ja tilaryhmäkuvaukset käyttäjien kommenttien pohjalta edelleen kehittämisen reunaehdot ja kehitystavoitteet (mm. kustannustavoitteet ja tilojen monipuolinen ja joustava käyttö) huomioiden.

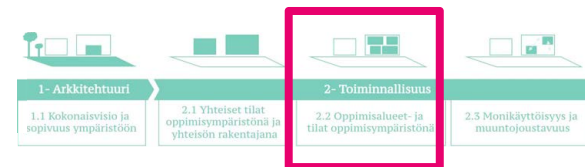
Oppimisympäristökonsepti perustuu monitila-ajatteluun, jossa on erilaisia tiloja erilaisiin toimintoihin. Alueiden tilat koostuvat kolmesta tilatyyppistä ja tila-alueesta:

- Avoimen työn alue, oppimistori,
- Intensiivisen työn alue, oppimistila
- Hiljaisen työn alue, vetäytymistila
- Sekä erityistiloista ja -varusteista.

Seuraavalla sivulla on kuvattu tilatyyppien vaikutusta tilakokoihin ja myöhemmin osana tilaryhmäkokonaisuuksia, joita ovat:

- Keskustori (sisääntulo, ruokailu, juhlatilaa)
- Yhteistyötilat (oppilashuolto, hyvinvointipalvelut)
- Toimisto (opettajien tauko- ja työtilaa sekä hallinnon työtilaa)
- Oppimisaalue / Erityisen tuen oppimisen alue
- Oppimisaalue / 0-2 lk
- Oppimisaalue/ 3-4 lk. & 5-6 lk.
- Oppimisaalue/Luonnontieteet ja humanistiset aineet sekä kielet
- Oppimisaalue / Taito- ja taideaineet (käsityö, kotitalous, kuvataide ja mediatori)
- Oppimisaalue / Taito- ja taideaineet (liikunta ja estradi)

4.1 Tilakonsepti ja tilaryhmien kuvaukset



Oppimisaalueiden tilajärjestelyt ovat nyt perinteisen oppimistilaratkaisun (luokkatilat) ja uudistuksen (uusia tilaratkaisuja, mutta osin "vanhoja" tapoja opettaa ja oppia) välimaastossa. Voidaan puhua "hybridi" ratkaisusta, jossa uudistusta tapahtuu, mutta toimintakulttuurimuutoksen ja tilamuutoksen sulautumisen välillä on vielä matkaa. Perusopetustilojen avautumista isommiksi tila-alueiksi ja niiden suhdetta oppimistoriin tulee vielä pohtia ja tarkentaa seuraavissa vaiheissa esimerkiksi pedagogisten käyttäjätarinoiden kautta.

Avoimen työn alue
Suuret ryhmät
25-60 opp



Oppimistori
(sis. käytävät)

60-90+ m²

Intensiivisen työn alue
Perusopetusryhmä
15-25 opp



Oppimistila

50-60 m²

Hiljaisen työn alue
Pienryhmät
1-15 opp



Vetäytymistila

10-25 m²

4.1.1 Keskustori (sisääntulo, ruokailu, juhlatilaa)

Keskustori on kokoava aulatila, joka yhdistää useita toimintoja yhteen - kuten pääsisääntulo, keittiö ja ruokailutilat, kokoustila-/t, mahdollisesti oppilaiden tiloja. Keskustoriin on yhteydessä yhteistyön tilat (oppilashuolto ja hyvinvointipalvelut), toimisto sekä estradi, musiikki, jotka avautuvat torille sekä liikuntasaliin luoden juhlien järjestämiseen upeat puitteet koko kaupungille (pimennysmahdollisuus estradi-alueelle).

Keskustorin suunnittelussa huomioitavaa:

- Esteettömyys korostuu, ovien pitää avautua kevyesti, opastus pitää olla suunniteltu sopivaksi kaikille, käytävät riittävän leveitä ja mahdolliset luiskat riittävän loivat, ulko-ovet sähkökäyttöisiä.
- Monikäyttöisyyden näkökulmasta suunnittelussa tulisi miettiä, miten ruokailutilaa voidana jakaa pienempiin osoihin ja esim. rajata näyttämötila esitysten tai harjoitusten ajaksi erilleen. Tällöin tilaa jää vielä välipalatoiminnalle tai oppimisen käyttöön. Kotitalouden ruokailutila sisällytetään keskustorin ruokailutilaan, tila rajataan lasiliukuovilla omaksi alueeseen (monikäyttöinen tila luento-/ruokailukäyttöön). Sisältää keittiösyvennyksen /minikeittiön iltaikäyttöä varten.
- Oppimisaueidne yhteiskäyttöisten tilojen sijoittelu tulisi tehdä niin, että ne avautuvat keskustorin suuntaan mahdollistaen monipuolisen käytön. Tästä esimerkkinä taito- ja taideaineiden alueelle sijoitettu mediatori.
- Logistisesti tavarat tuodaan huoltoliikenteen puolelta, eri ovesta kuin keittiön tarvikkeet (huom. kahdet leveät ovet näitä varten).



*Viherhuone/ruokkukasveja

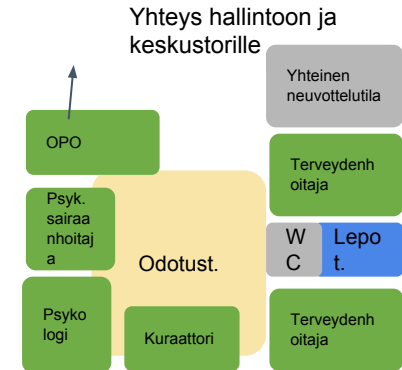
Huom. Alustavaa tilatarpeen kuvausta, joka on koottu käyttäjien kommenttien perusteella. Vaatii vielä tarkentamista seuraavassa vaiheessa.

4.1.2 Yhteistyötilat (oppilashuolto, hyvinvointipalvelut)

Oppilashuollon tiloissa huomioitavaa:

- Yksityisyys ja sensitiivisyys huomioitava. Ulkoa oma kulku oppilashuollon tiloihin (kokoukset, perheet yms)
- Hallinnon tilat on hyvä olla oppilashuollon lähellä yhteistyön kannalta. ei tosin pakollinen (voivat olla eri kerroksissa kunhan yhteys löytyy)
- Tärkeää hyvä äänieristys, turvaovet, ovisilmät ja ”liikennevalot”
- Työhuoneiden välillä tulee olla turvaovi/hätäpoistumisovi, työturvallisuus
- Odotustila kodikas, ja siellä yksi ehjä seinä (” pesätuoleille”, jotka toimivat myös rauhoittumisen tilana)
- Ikkunoita ulkoseiniin ja myös sisäseiniin (ylös)
- Terveystiloilla yhtenäinen yksi seinä näöntarkastusta varten + vesipisteet
- Lepotilassa himmentävä valo, vessa lepotilan yhteydessä
- Oppilashuollon tiloissa pitää saada tuuletusikkunaa/ikkunaa auki

- Oppilashuollossa yhteensä 6 työhuonetta. 2 terveydenhoitajalle +(koululääkäri), kuraattori, psykologi, psyk.sairaanhoitaja ja opo
- Opon työtila hieman suurempi pienryhmäohjauksen vuoksi, samoin mielellään paikassa johon oppilaiden on helppo poiketa (esim. lähellä keskustorin/ruokalan aluetta)
- Lähellä neuvottelutila, Oppilashuollon neuvottelutilaa voisi käyttää esimerkiksi pienryhmätyöskentelyyn, koska palavereja ei ole koko aikaa eikä ole tarkoituksen mukaista että tila olisi tyhjäkäytöllä.

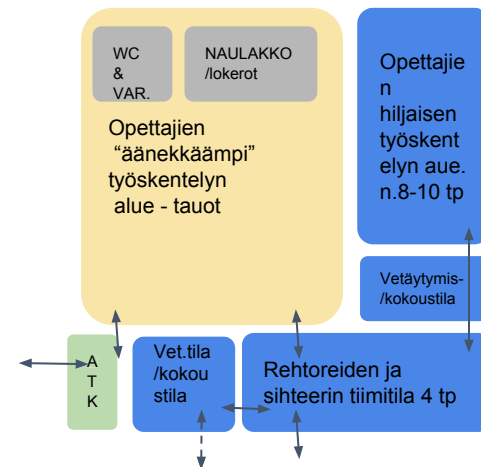


4.1.3 Toimisto (opettajien tauko- ja työtilaa sekä hallinnon työtilaa)

Työympäristöratkaisusta:

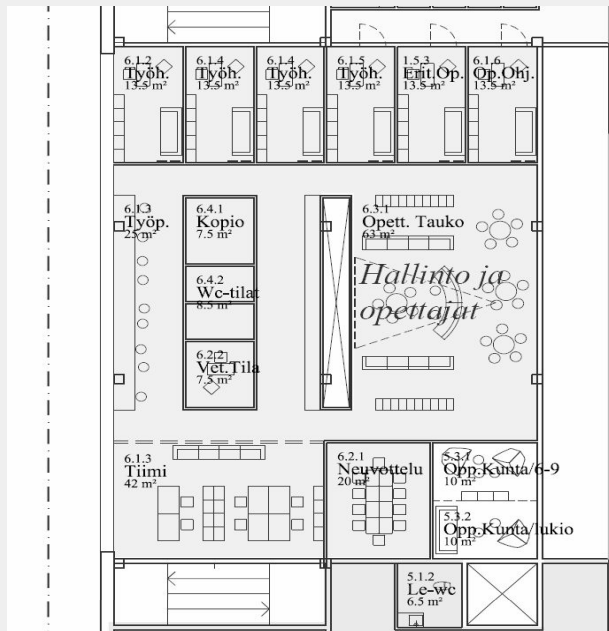
- Henkilökunnan yhteinen taukotila sijaitsee hallinnon työtilojen yhteydessä. Voi olla toisessa kerroksessa, kulku pääsisäänkäynnille kuitenkin helppo. Yhteys oppilashuollon ja hyvinvointipalvelun alueelle. Koko rakennuksessa on vain yksi henkilöstön taukotila lisäten yhteisöllisyyttä. Poikkeuksena 0-2 alueella ja erityisen tuen oppimisen alueella olevat keittiövarustukset, jossa lasten kanssa koko päivän tiiviisti toimivat opettajat voivat pitää tauot omalla alueellaan.
- Työympäristöratkaisu tukee koko koulun oppimisympäristöajattelua ja perustuu monitilaympäristön periaatteisiin, jossa on erilaisia tiloja eri työtehtäviin. Taukotilan yhteyteen voidaan kalustaa epämuodolliselle, "äänekkäämmälle" työskentelylle työpisteitä (esim. sohvakalusteet, seisomapöydät jne) ja erillinen hiljaisen työskentelyn alue, jossa perus, sähkösuojattuja työpisteitä riippuen niiden koosta 8-10 kpl. Säilytykseen kaikilla oma lokero. Rehtoreille ja sihteerille tiimitila, jonka yhteydessä vetäytymis-/pienryhmäkeskustelutiloja (avautuvat liukuovilla tiimitilaan. ATK-tukihenkilöllä työtila, joka toimii myös laitteiden varastointitarkoituksiin. Opettajien työskentelytiloina toimivat kaikki vetäytymistilat, joita löytyy oppimisen alueilta. Osa tulisi kalustaa työskentelylle sopiviksi.
- Vapaamutoista neuvottelutilaa on taukotilassa, ympärillä olevissa vetäytymis-/kokoustiloissa, yhteytyöalueella olevassa neuvottelutilassa, koulun oppimisen alueilla olevissa vetäytymistiloissa tai muissa monikäyttöisissä tiloissa kuten terapiatilat, opetuskeittiön ruokailutila jne.
- Koko henkilökunnan sosiaalilat tulisi sijoittaa lähellä erityisen tuen oppimisaaluetta.

Huom. sosiaalilat lähelle erityisen tuen oppimisen aluetta



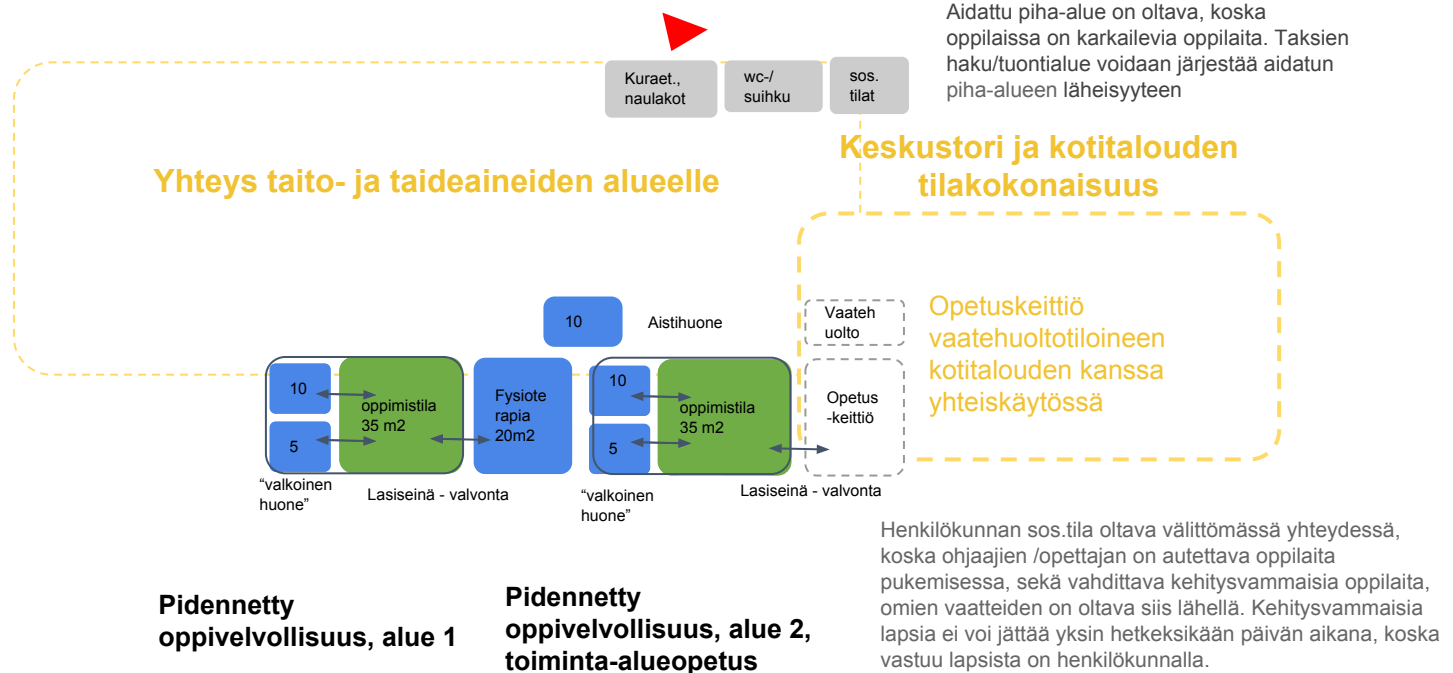
Vieraiden ja opettajien vastaanotto vetäytymis-/kokoustiloissa tai yhteistyötilojen yhteydessä olevassa neuvottelutilassa.

VÄLÄHDYKSIÄ



Pohjaratkaisu erään koulun suunnitelmasta opettajien ja henkilökunnan monitilaympäristöratkaisuksi.

Valokuvia monitilaratkaisuista, joissa erilaisia tila-alueita eri työnteon vaiheisiin (kuvat Martela).



4.1.4 Erityisen tuen oppimisen alue (0-9)

Tiloissa huomioitavaa:

- • Himmennettävät valot (tällä hetkellä yksi näkövammaisen oppilas, tulossa lisää myös tulevaisuudessa)
- Kontrastit ympäristössä, auttaa näkövammaisen oppilaan liikkumista. Tämä huomioitava koko koulussa! Virrat ei lähetä oppilaita sairaalakouluihin tms, vaan kaikki oppilaat opetetaan kunnassa. Koulussamme opetetaan esim autisteja, vaikeaa epilepsiaa sairastavia, syvästi kehitysvammaisia, ym. Myös hyvin erityisiä/sairauksia omaavia oppilaita voi olla.
- Riittävän isot kulkuväylät, pyörätuolioppilaat
- Huomiota kiinnitettävä myös hyvään akustiikkaan, voi olla myös kuulovammaisia oppilaita!
- Henkilökunnan sos.tila oltava välittömässä yhteydessä, koska ohjaajien /opettajan on autettava oppilaita pukemisessa, sekä mahdollittava kehitysvammaisia oppilaita, omien vaatteiden on oltava siis lähellä. Kehitysvammaisia lapsia ei voi jättää yksin hetkeksikään päivän aikana, koska vastuu lapsista on henkilökunnalla.
- Aidattu piha-alue on oltava, koska oppilaissa on karkailevia oppilaita. Taksien haku/tuontialue voidaan järjestää aidatun piha-alueen läheisyyteen
- Tilojen on hyvä olla "kodinomaisia" ja viihtyisiä. Kehitysvammaisten oppilaiden kanssa harjoitellaan paljon asioita, joita tarvitaan arkielämässä, esim. omatoimiseen asumiseen tähtääviä harjoituksia.

Pidennetty oppivelvollisuus: oppimistila 60m2 + fysioterapia 20m2

- • koko ryhmän yhteiseen työskentelyyn 40m2, tämänkin tilan sisällä olisi oltava sermejä, joilla pystyy rajaamaan toimintaa
- Nykyaikaiset säilytystilat esim. luokan reunoilla
- ikkunat isot, peitettävissä verhoilla
- erilliset ovilla jaetut (äänieristetyt) tilat: jaettava tila 10 m2, riittävän iso myös esim pyörätuolioppilaalle sekä virikkeen tila 8 m2, "valkoinen huone", jossa ei mitään virikkeitä seinillä, auttaa keskittymishäiriöistä/aiistiylherkkää oppilasta keskittymään opiskeluun
- Terapiatila opetustilan yhteyteen, terapiatilan ja luokan väliin lasiseinä. Sen avulla voidaan esim havainnoida oppilasta

Pidennetty opetusvelvollisuus/ toiminta-alueopetus: oppimistila 50 m2+ opetuskeittiö 25 m2 + aistihuone 10 m2

- koko ryhmän yhteiseen työskentelyyn 30 m2, tämänkin tilan sisällä olisi oltava sermejä, joilla pystyy rajaamaan toimintaa
- Nykyaikaiset säilytystilat esim. luokan reunoilla
- Ikkunat isot, peitettävissä verhoilla
- erilliset ovilla jaetut (äänieristetyt) tilat: virikkeen opetustila 8 m2 ("valkoinen huone", jossa ei mitään virikkeitä seinillä, auttaa keskittymishäiriöistä/aiistiylherkkää oppilasta keskittymään opiskeluun) ja opetustila 10 m2 riittävän iso myös esim pyörätuolioppilaalle
- Opetuskeittiö tämän luokan yhteyteen (kehitysvammaisten päivittäisten toimintojen harjoittelu) sekä aistihuone vaikeavammaisille oppilaille. Opetuskeittiön ja luokan välillä oltava lasiseinä, mahdollistaisi oppilaiden havainnoinnin. Lasiset pariovet ja siirtoseinä mahdollistaisi luokan/opetuskeittiön laajentamisen isommalle ryhmälle.

4.1.4 Erityisen tuen oppimisen alue (0-9)

Terapiatila

- kattoon koukkuja keinoille ym välineille!
- peilit kahdelle eri seinälle
- ei mielellään ikkunoita, koska lapsi pystyy keskittymään paremmin itse harjoituksiin, kun ei ole ikkunoita, joista katsella ulos.
- puolapuut, esim 4*rinnakkain
- pehmeä lattia ei ole välttämätön (lattia kuitenkin esim puinen), kunhan on isoja mattoja
- tilaa tulee olla ainakin seuraaville: trampoliini, iso jumppapallo, iso pehmeä matto, puolapuihin kiinnitettävä "kalteva taso", säkkituolit, erilaiset kattoon kiinnitettävät terapiavälineet, seinälle lapsen tasolle valkotalu, tilaa palloille ym pienille terapiavälineille
- pöytä ja tuolit esim puheterapiaan ja hienomotoriikan harjoituksille
- Tilaa voivat hyödyntää toimintaterapeutit, fysioterapeutit, puheterapeutit, erityisopettajat ym. Luokassa järjestetään sekä erityis- että yleisopetuksen oppilaiden terapiota.
- Tilaa voidaan hyödyntää myös iltaisin, mikäli halutaan järjestää esim pienten lasten tempukouluja tms.
- **Terapialuokasta käynti toiseen erityisopetuksen pienryhmään.** Tällöin voidaan hyödyntää tämän ryhmän opetustilanakin. Terapiatilan ja luokan välille äänieristävä lasiseinä.

Inva-wc+Suihku ja inva wc

- Pyykkikone! Oppilaille sattuu kaikenlaisia vahinkoja, jolloin pitää olla mahdollisuus myös pyykin pesemiseen
- Inva wc:tä pystyvät hyödyntämään myös yleisopetuksen oppilaat

Opetuskeittiö

- Pöydät väh. 6+6 hengelle
- Toiminta-alueopetus vaatii tilan, jossa voidaan päivittäin syödä ja harjoitella oppilaiden HOJKS-tavoitteina olevia päivittäisiä toimintoja (pöydän kattaminen ja siivoaminen, tiskin tiskaaminen, kotitalousopetus...jne.)
- HOJKS-palaverit ym monialaiset neuvottelut voidaan pitää tässä tilassa, paikalla usein paljon väkeä esim vanhemmat, psykologi, terapeutit, perhetyöntekijä, sosiaalityöntekijä, tulkki...jne. Ääneneristys huomioitava.
- voidaan hyödyntää myös välipalakerhoissa yms, jos on riittävän iso
- Huomioitava pyörätuolioppilaan kulku
- Opetuskeittiö tulee olla toisen erityisen tuen luokan yhteydessä, jolloin sitä voidaan tarvittaessa käyttää myös luokan oppilaiden opiskelutilana. opetuskeittiön ja luokan välille äänieristävä lasiseinä.

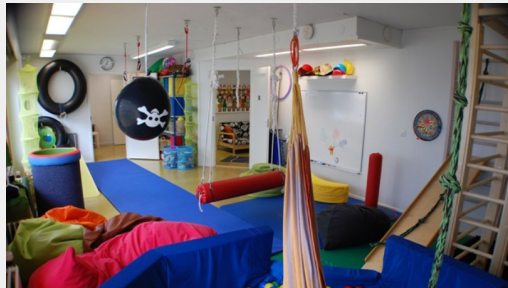
Aisti/lepotila

- Tila vaikeavammaisten oppilaiden lepoon/aistiharjoituksiin. Voi olla esim. epilepsia-oppilas, joka nukkuu puolet koulupäivästä kohtauksen jälkeen. Tällöin oppilaalla tulee olla siihen rauhallinen tila
- Huone voisi rauhoittavan värinen ja rauhallinen tila, johon on mahdollista saada erilaisia näkö/kuulo/tuntoaistin tehtäviä (katso kuvat!)
- Tilaa voi hyödyntää myös yleisopetuksen oppilas, mikäli opettaja toteaa oppilaan olevan levon tarpeessa
- 5m2 mahtuu säkkituoleja tms, mutta ei juuri voi järjestää toimintaa
- Tilassa voisi olla esim. painopeitto, jota voidaan hyödyntää esim aistihäiriöisellä oppilaalla
- Tilassa voisi olla näyttö/kaiuttimet, joiden avulla myös vaikeasti vammaisen voisi tutustua eri maailman kolkkiin ym. elämyksiin
- **Toiminta-alueopetuksen ryhmän yhteydessä oleva aistihuone voisi olla esim 10m2 ja luokan koko 35m2, jos se on suunnittelun puolesta mahdollista**

VÄLÄHDYKSIÄ



Esimerkkikuva "valkoisesta tilasta"

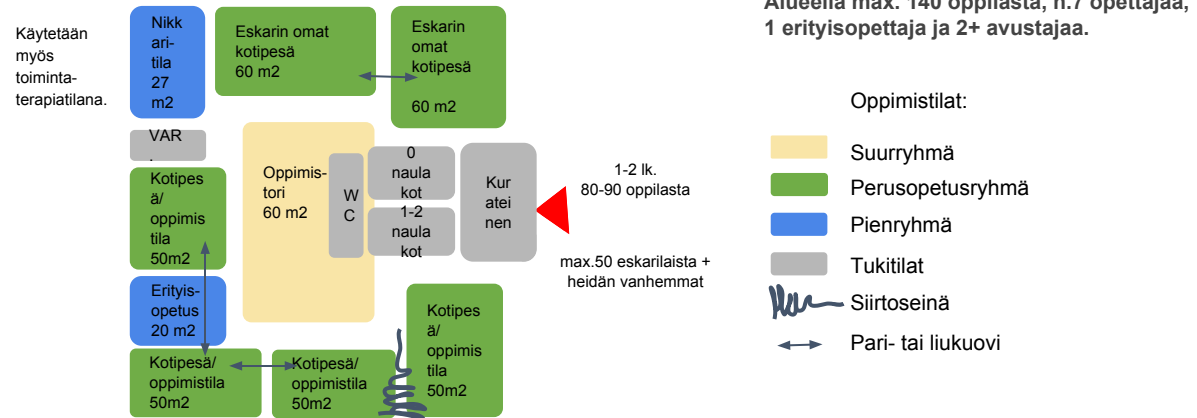


Esimerkkikuvia erityisen tuen oppimisen tiloista



Ideakuvia aistihuoneesta

4.1.5 Oppimisaalue / 0-2 ikäluokat



4.1.5 Oppimisaalue / 0-2 ikäluokat

Alkuopetus on kivijalan rakentamista oppilaan koulutielle. Oppimisen täytyy tapahtua turvallisessa, rauhallisessa oppimisympäristössä. Kehityksen tässä vaiheessa lapsi ei kykene oppimaan liian levottomassa ympäristössä, tilan tulee tarjota selkeät rajat keskittymiseen.

Oppilailla tulee olla oma oppimistila, johon aamulla tullaan ja josta päivä aloitetaan. Esikoulun puolella on kaksi 60 m² oppimistilaa, jotka ovat parioilla yhdistettävissä yhdeksi tilaksi. Avoimeen tilaan omista oppimisen tiloista on ikkunoita (esim. seinän yläosassa), tuovat valoisuutta. Aamu- ja iltapäivähoidon järjestämiseksi yksi eskaritila on varustettava keittiökalustein (aamupala, välipala), tätä keittiötä voidaan hyödyntää 0-2 luokkien leipomiseen. Jos erityisen tuen alueen keittiö on fyysisesti lähellä 0-2 aluetta, on keittiön käyttö mahdollista. (Huomio oppilaiden siirtymisessä).

Esikoulun alue yhdistyy 1-2 luokkalaisten oppimisen alueelle oppimistorilla, joka voidana jakaa kahtia siirtoseinällä. Avoimessa tilassa lattiamateriaali ääntäeristävä ja joissakin oppimisen tiloissa maalaukseen/askarteluun sopivat lattiamateriaalit.

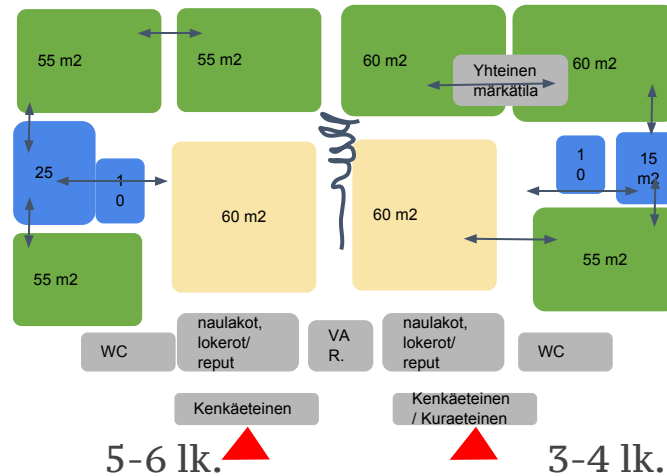
Oppimistorilta on yhteys nikkaritilaan, joka on sijoittunut alkuopetuksen välittömään läheisyyteen 20 m². Nikkaritilaa käytetään myös neukkarina ja esim. toimintaterapiatilana.

Yhteinen varostotila alkuopetukselle on toivottavaa. Lisäksi säilytykseen kiinteitä kaappeja lattiasta kattoon. Alkuopetuksessa oppimiseen, havainnollistamiseen ja leikkiin tarvitaan paljon erilaisia materiaaleja.

1-2 luokkien oppimisen tilat muodostuvat oppimistorin ympärille 3-4 50 m² tilaa. Kaksi tiloista avautuu yhdeksi suuremmaksi siirtoseinällä. Toisien tilojen väleillä on liuku-/tai pariovet mahdollistaen yhteistoiminnallisuuden. Oppimistiloista on yhteys rityisopetuksen tilaan 20 m², mikä on jaettavissa pienemmiksi alueiksi kalusteilla.

Huom. Tilat ovat suunniteltu nykyiselle arviolle oppilasmäärästä. Kyläkoulujen oppilaat ja 5-vuotiaat esikoululaiset muuttavat mahdollisesti tilannetta.

4.1.6 Oppimisaalue / 3-4+5-6 ikäluokat



3-4 lk. alueella n. 90 oppilasta, 4-5 opettajaa, 1 erityisopettaja ja 2-3 avustajaa.

5-6 lk. alueella n. 90 oppilasta, --"--

Oppimistilat:

- Suuryhmä
- Perusopetusryhmä
- Pienryhmä
- Tukitilat
- Siirtoseinä
- Pari- tai liukuovi

4.1.6 Oppimisaalue / 3-4+5-6 ikäluokat

3-4 ja 5-6 oppimistilakokonaisuus olisi hyvä sijaita lähekkäin, jotta oppimistoria voidaan yhteiskäyttää. Alueet melkein toistensa peilikuvat. Koko tilaryhmäkokonaisuus rakentuu niin, että jokaiselle ryhmälle ei ole omia "kotiluokkia" vaan eri tiloja eri oppimisen vaiheisiin. Ikäryhmillä on kuitenkin omat erityispiirteensä:

5-6-luokkien oppilaat jo fyysisesti isomman kokoisia, vaikutus kalusteratkaisuihin. Alueella on opetus-/oppimisen tiloja yhteensä 3 isoa ja 2 pienempää, avoin tila ja muut tilat (vessat, varasto ja naulakot ja eteiset). Nämä muut tilat voivat olla myös ensimmäisessä kerroksessa sisääntulon yhteydessä, jos 5-6 alue toisessa kerroksessa.

Erityisesti 3-4 luokkalaisille on oltava selkeät paikat minne tulla aamuisin ja mihin jättää/laittaa reppunsa ja tavaransa, "kotipesät". Se on tila mihin kokoonnutaan ja ollaan yhdessä. Siellä ryhmähenki ja yhdessä tekeminen pääsee kukoistukseensa. Omasta tilasta on helppo ja mukava jalkautua yhteisiin ja eriyettyihin tiloihin tarpeen vaatiessa esim. pienryhmätyöt, parityöt jne. 3-4-luokkien kuvaamataidon opetus tulee tapahtumaan pääosin omassa solussa. Allastilat ja lattiamateriaali otettava huomioon kuvista varten. Kuvataiteen ns. märkätila on sijoitettu 3-4 soluun kahden oppimistilan väliin. Näin se olisi kahden ryhmän helposti käytettävissä (tilat avautuvat toisiinsa pariovien avulla).

Tilojen väliset yhteydet tehty isoilla lasisilla pariovilla vai lasisilla kääntöseinillä. Äänieristys kunnossa avattavien seinien materiaaleissa. Isoista luokista käynti myös avoimeen tilaan. Jompikumpi vai molemmat isoista luokista avattavissa avoimeen tilaan isosti vai ovella/ovilla?

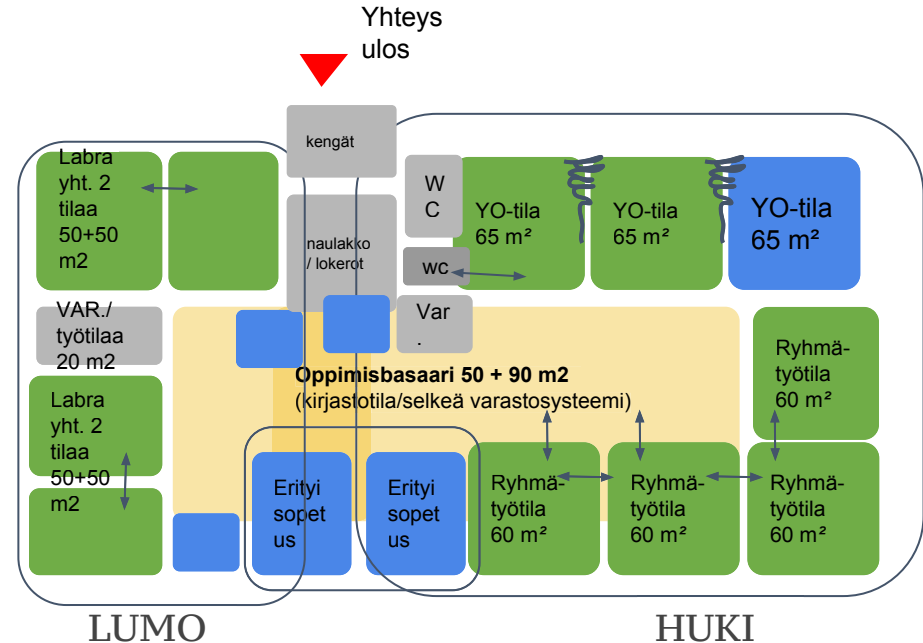
Lattiamateriaalit avoimessa tilassa ääntäeristävää. Liikkuva koulu idea tulisi näkyä myös avoimessa tilassa. Seinässä esim.kiipeilyseinää, puolapuut, katosta roikkumassa parit renkaat,köysi, lattiasta pehmeämpi telineiden kohdalta. Kalusteilla tilaa rajattavissa opiskelutiloiksi, esim. lukumökkejä ja muunneltavia pöytä ja tuoli ym. ryhmiä. Luokista seinää, missä esim. ikkunoita yläosassa. Tuo valoisuutta.

Naulakkotilat ja kenkäeteiset tulevat omansa niin 3-4 kuin 5-6 ykköskerrokseen kummankin solun oman sisäänkäynnin yhteyteen. 3-4 oli varaus kurapisteestä ja kuivauskaapista kenkä/naulakkotilojen yhteydessä. Soluissa oltava naulakot (luokissa vai ovensuussa), vaikka vaatteet ja kengät jäävätkin alakertaan.(jumppapussit, reput, luistelupussit yms.)

4.1.7 Oppimisaalue / Humanistiset aineet ja kielet & Luonnontieteet

Luonnontieteiden ja humanististen aineiden sekä kielten alueet hyötyvät toistensa läheisyydestä. Lähtökohtana on, että koko alue on kaikkien käytössä, ei nimettyjä tiloja tietyille aineelle. Poikkeuksena luonnollisesti laboratoriota tarvitsville on siihen etuajooikeus.

Humanististen ja kielten alueella sijaitsee YO-kirjoituksia varten kolmen tilan avautuva kokonaisuus (kaksi kertaa vuodessa 2-3 vk kirjoitusten käytössä). Tilat ovat osa kokonaisuutta, mutta kokeiden ajaksi pitää saada eristettyä muusta alueesta.



4.1.7 Oppimisaalue / Humanistiset aineet ja kielet & Luonnontieteet

Luonnontieteiden alueen tilatarpeet:

- BIGE/FYKE_huomioita tarvitaan kaksi (2) laboratoriota, jotka toimivat kummankin aineryhmän opetuksessa (eli bima ja fyke). Labrat (kumpikin) lasiväliseinällä jaettu kahteen pienempään yksikköön ja isot pariväliovet. Akustiikka huomioitava.
- Varasto näiden laboratoriotilojen välissä ja kulku oltava niin, että tuntien valmistelu siellä onnistuu vaikka muut pitävät tunteja. Siellä oltava myös opettajille omaa työskentelytilaa, sillä nämä aineet vaativat usein paljon omaa "henkilökohtaista" materiaalia ja tilaa opetustarvikkeiden ja materiaalien käsittelyyn.
- Oppimistori ja sen lisäksi oltava suljettuja, perinteisiä luokkatiloja (LUKIO-opetus ja rauhaa vaativa muu työskentely). HUOM! Maantieteen opetus lukiossa vaatii tietokoneilla työskentelyyn sopivat tilat.
- Joskus voi olla hyvin pieni lukioyhmä ja esim arviointikeskusteluja, joten tarvitaan myös pieniä erillisiä ryhmätyötiloja
- Viherhuone yleisissä tiloissa, luo viihtyisyyttä. Sovelluttava myös taimikasvatukseen.

Huomioitavaa luonnontieteiden ja humanististen aineiden oppimisen alueella:

- labrojen on sovellettava myös teoriaopetukseen
- Huomioitava labroissa eri ikäiset käyttäjät , alakoulusta lukiolaisiin
- Pohdittavaksi: Kengättömyys labratiloissa, toimiiko? Biologiassa kuljetaan rannalle ja metsään ja tuodaan näytteitä luokkaan. Avataan kaloja ja sydämiä ym. Kemikaaleja ja tulta käsitellään, varsinkin fyke.
- Vitriinit näytteille, oppilastöille ym esim luokan tai luokan lasiseinäksi. Näkymä luokkaan ja ns torille.
- Kuten kaikissa oppimisympäristöissä, myös humanistien alueella tilojen akustointi on oltava riittävä. Erityisesti tämä on otettava huomioon yo-tiloissa.
- Oppimisbasaarin jako tehdään ääntä eristävillä kalusteilla (ei verhoilla tms).
- Seinäpintojen on kestävä oppilastöiden ja muun oppimista tukevan materiaalin kiinnittämistä.
- Lattiapintojen materiaalin olisi hyvä olla ääntä vaimentavaa, esimerkiksi tekstiilipinnoitetta.
- Valon määrä on tärkeä, mutta lasin käyttöä sisäseinämateriaalina on haastava. Työskentelytilat on kyettävä rauhoittamaan täysin ympäristöärsykeiltä esimerkiksi kokeiden ajaksi.
- LUMO/HUKI-alueen sijoittelu rakennuksessa haastava: labroihin käynti ulkoa olisi hyvä, mutta olisiko yo-tilan parempi olla toisessa kerroksessa työrauhan vuoksi?
- Jos naulakkotila tulee 1. kerrokseen, siihen varatuista neliöistä yksi ryhmätyötila LUMO HUKI alueen yhteiskäyttöön.

VÄLÄHDYKSIÄ

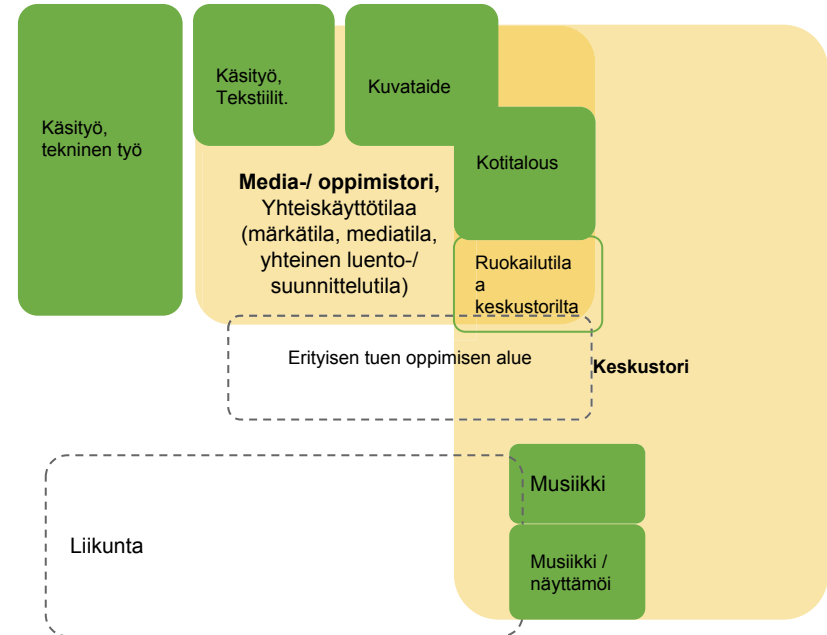


Laboratoriotilat, varasto välissä ja isompi oppimisen alue matemaattis-luonnontieteiden opetukselle.

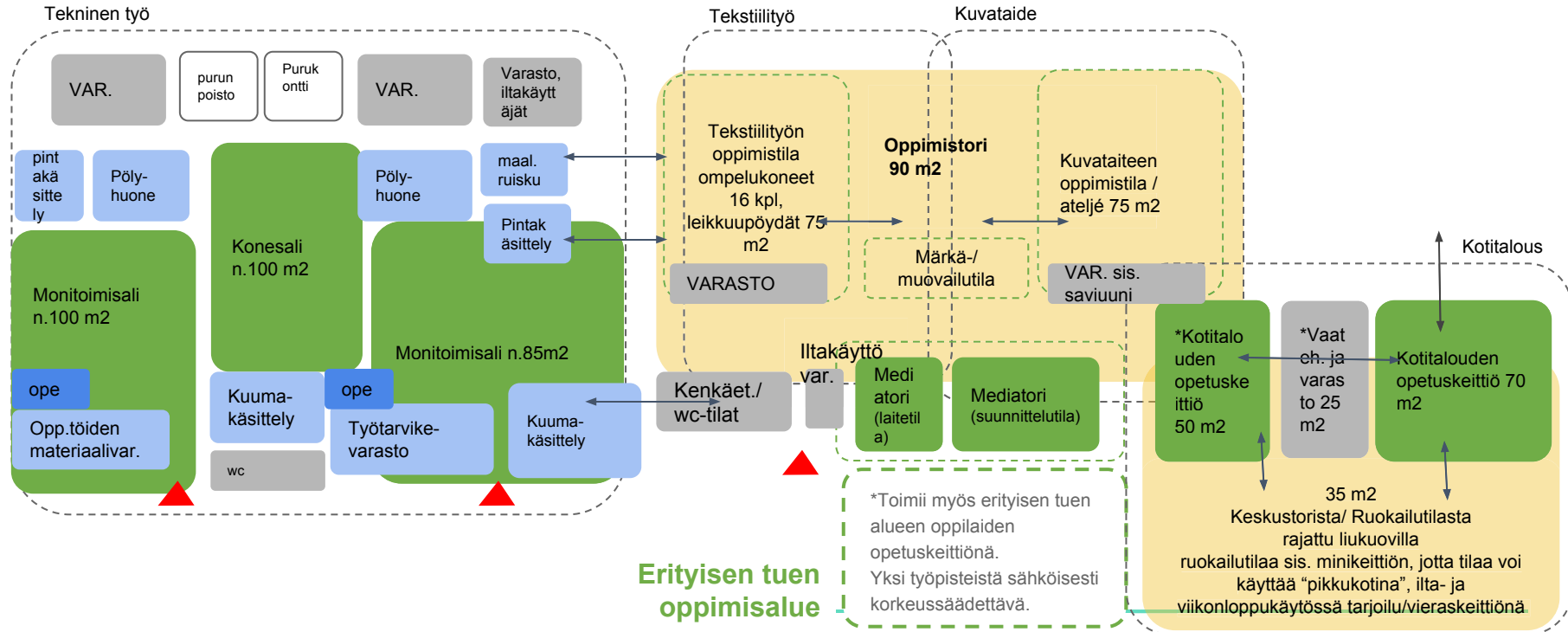
4.1.8 Oppimisalue / taito- ja taideaineet

Taito- ja taideaineiden alue muodostuu seuraavista tilakokonaisuuksista:

- Käsityön, teknisen työn tilat
- Käsityön, tekstiilityön perusopetustila
- Kuvataiteen perustyötila/atelje
- Yhteisistä tiloista
 - Märkätila, kuuma- ja pintakäsittelytilat
 - Yhteiset varastointitilat
 - Mediatori: Mediastudio 3D printeri +laser jne. + suunnittelutilaa koneineen
 - Kenkä eteinen naulakkoineen (tiloissa ollaan kengillä, kun muualla koulussa sukkasillaan)
- Kotitalouden tiloista, joista ruokailutila avautuu keskusutorille ja joista yhteys erityisen tuen oppimisen alueelle (toinen opetuskeittiöistä heidän käytössä "pikkukotina")
- Viherhuone/ruukut keskustorille
- Yhteys keskustorille, erityisen tuen oppimisen alueelle ja näyttämö/musiikkitilaan (lavasteiden ja juhlatilaisuuksien suunnittelu huomoiden)



4.1.8 Oppimisaalue / taito- ja taideaineet, luonnos



4.1.8 Oppimisaalue / taito- ja taideaineet

Taito- ja taideaineiden opetustilat sijoittuvat lähekkäin toisiaan. Taito- ja taideaineiden alueella opetetaan 3 luokasta ylöspäin käsitöitä, joka jakaantuu tn ja ts töihin. Kuvataidetta 5 luokasta alkaen. Tätä pienempien oppilaiden kuvataiteen opetus järjestetään omilla kotialueilla (tulee huomioida materiaalivalinnoissa ja vesipisteiden sijoituksessa) tai erityisen tuen oppimisen alueella (monitoimi-/opetuskeittiötila).

Taito- ja taideaineiden sijainti keskustorin läheisyydessä mahdollistaa joustavan työskentelyn koulun ympäristössä ja helpottaa materiaalihuoltoa. Alueen läheinen sijainti tukee opetusta ja vähentää tilantarvetta (yhteiskäyttömahdollisuus). Tilajärjestelyillä voidaan tukea koulun pedagogista toimintaa, kuten aihekokonaisuuksien, teemapäivien ja juhlien toteutumista, yhteistyönä koulun eri oppiaineiden kanssa.

Suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota tilan esteettömään käyttöön sekä materiaalien ja työvälineiden esteettömään kuljettamiseen tiloihin. Suunnittelulla voidaan vaikuttaa myös tilojen ja välineiden tehokkaaseen huoltamiseen, puhdistamiseen ja siivoamiseen.

Alueelle mieluiten oma sisäänkäynti (iltakäyttäjille oma avain).

Tärkeitä huomioita:

- Mietittävä tarkkaan kaikki käyttäjäryhmät (kansalaisopisto jne.) ja heidän tarpeensa. Harrastetoimintoihin tarvittavat laitteet ja toiminnot (mm. saven- ja lasinpolttuunit) olisivat myös koululaisten käytettävissä. Mm. kansalaisopiston toimiessa koulun tiloissa, heille on oltava tarjottavissa omaa lisätilaa, mikä ei saa olla pois oppilaiden tiloista. Lisätila tarkoittaa mm. varastoja kansalaisopiston tarpeisiin ja keskeneräisten töiden säilyttämiseen.
- Olisi hyvä, että taito- ja taideaineiden tiloihin/siipeen olisi oma sisäänkäynti ja avain, jotka voidaan antaa mm. iltakäyttäjryhmille
- Yleisesti kouluun riittävästi näyttely- ja vitriinitilaa töiden esittelyyn, myös tekstiililuokkaan
- Luonnonvalo tärkeää, mieluiten suunta pohjoiseen.

4.1.8 Oppimisaalue / taito- ja taideaineet

Teknisen työn tilat

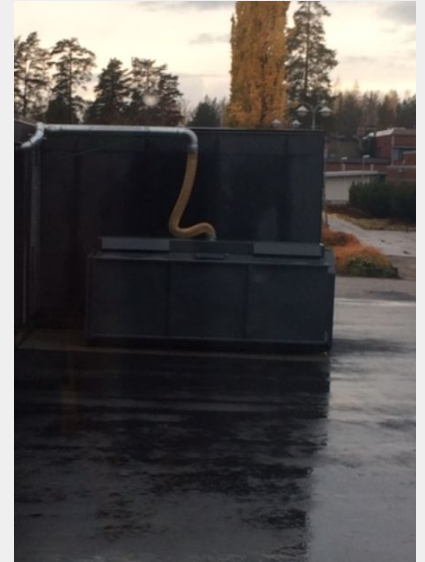
- Teknisen työn tilat tulee sijoittaa vierekkäin tekstiilityön tilojen kanssa, jotta yhteistyö teknisen ja tekstiilityön kanssa olisi esteetöntä.
- Tiloja suunniteltaessa on huomioitava tilojen pedagoginen toimivuus, sekä hyvän työturvallisuuden tason saavuttaminen, tässä auttaa monitoimimisyöskentely sekä lasiseinien ja ovien käyttö, jotta katvealueilta vältetään. Tilan pohjaratkaisun tulee olla siis avara. Sokkeloiseen pohjaratkaisuun on mahdollon tehdä hyvin valvottavaa tilaa.

Tilatarpeen kuvaus:

- Tarvitaan monitoimimisyösalia kahden opetusryhmän tarpeisiin (alakoululle ja yläkoululle kansalaisopistokäyttö huomioiden). Ehdotuksessa on yksi iso monitoimimisyösalia.
- Monitoimimisyösaissa tulee olemaan yhtenäisessä tilassa osiot puutöille ja elektroniikkatöille ja metallitöille Tämä on huomioitava tilan suunnittelussa ja kalustuksessa.
- Ala- ja yläkoulua palvelee yhteinen konesali, jossa sijaitsee suuremmat puuntyöstökoneet, kuten pyörösaha, vannesaha, tasohöylä, oikohöylä, sorvi, taltaporakone ja jyrsin. Konesalia suunniteltaessa on otettava huomioon muun muassa pölyn/purunpoisto koneilta, sähköistyksen suunnittelu hätä-seis painikkeineen, koneiden ohjauskeskus opettajan työtilassa. Konesali voi sijoittaa esimerkiksi monitoimimisyösalien välissä.

- Materiaalivarastoille (metalli/puu) on oltava oma ulko-ovi. Puumateriaalivarasto on sijoitettu konesalin yhteyteen. Metallimateriaalivarasto on sijoitettu monitoimimisyösalin metallityöosiolle. Yhtenäisen varastohyllyn pituus molemmilla varastoilla tulee olla vähintään kuusi metriä, varastohyllykoiden lisäksi varastoissa tulee olla tila levykäräille, joissa pidetään levytavara
- Riittävän kokoiset varastotilat keskeneräisille töille tarvitaan erikseen alakoululle, yläkoululle ja kansalaisopistolle.
- Opettajan työtila/toimisto (ala ja yläkoulun puolella erikseen), josta on esteetön näköyhteys monitoimimisyösaliin, konetyösaliin ja muihin työskentelytiloihin. Tämä on kriittinen työturvallisuusseikka. Opettajan työtilassa on sähköohjaustaulu, josta ohjataan sähkö kaikkiin koneisiin.
- Kuumakäsittelytila, tilassa sijaitsee hitsaus hitsat erikseen mag-, tig-, ja puikkohitsaukselle sekä polttoleikkaukselle, pistehitsi sijaitsee myös kuumakäsittelytilassa.
- Pintakäsittelytila, jossa on maalausta varten vetokaappi sekä säilytystila maaleille. Pintakäsittelytila palvelee myös kuvaamataidon sekä tekstiilityön opetusta.
- Aputiloja tarvitsevat muun muassa, purunpoisto, paineilmakompressorit ja kaasukeskus.

VÄLÄHDYKSIÄ



Yksi iso monitoimisali, jossa säilytystilaa tilan reunoilla. Purunpoisto ulkona ks. kuva.

4.1.8 Oppimisolue / taito- ja taideaineet

Kotitalouden tilatarpeet:

- Kaksi opetuskeittiötä (70+40 m2). Opetuskeittiöstä pariovien kautta suora kulku ruokailutilaan.
- Kahden opetuskeittiö-tilan välissä varasto-/vaatehuoltotila.
- Ruokailutila sisällytetään keskustoriin ja rajataan lasiliukuovilla. Tilaan myös suuri näyttö, jolloin pienemmän opetuskeittiön teoriaopetus näissä tiloissa. Mukaan myös pieni keittiösyvennys iltaikäytön tarpeita varten sekä tarvittaessa ip-kerhon välipaloille.
- Opetuksen suunnittelua tehtävä luokkatilassa. Opettaja ei tarvitse erillistä työtilaa, mutta opetusmateriaalille (kirjat, kansiot, näytteet...) oltava varastotilaa esim. luokan yhteydessä.
- **Lisätoive:** Tarvitaan pienryhmätila ("pikkukoti") opetuskeittiöiden yhteiseen käyttöön. Keittiövarustus, kodinomainen, tietotekniikan käyttömahdollisuus. Pikkukotiin näköyhteys (valvonta) luokista.

Kaikkien yhteisistä varastotiloista

- Keskenäisten töiden varastot erikseen Alakoulu, yläkoulu ja kansalaisopisto. Riittävän tilavat varastot.
- Välineiden ja materiaalien sekä oppilastöiden ja portfolioiden säilyttämiseksi tarvitaan riittäviä varastotiloja. Erillinen varastotila on suunniteltava siten, että tilan käyttö on vaivatonta. Tilaa vaativat suurikokoiset kaksi- ja kolmiulotteiset oppilastyöt, työskentelyvälineet, paperit ja materiaalit sekä laitteet, pienoismallit ja esineiden prototyypit. Varastossa on kaappeja, joista osa on lukittavia sekä erilevyisiä ja -syvyisiä hyllyjä sekä ripustuskoukkuja.

VÄLÄHDYKSIÄ



Ruokailutila sisällytetään keskustoriin ja rajataan lasiliukuovilla. Tilaan myös suuri näyttö, jolloin pienemmän opetuskeittiön teoriaopetus näissä tiloissa.



Mukaan myös pieni keittiösyvennys iltakäytön tarpeita varten sekä tarvittaessa ip-kerhon välipaloille.

4.1.8 Oppimisaalue / taito- ja taideaineet

Kuvataide:

- Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa visuaalisen kulttuurin sisältöalueita ovat: kuvailmaisuus ja kuvallinen ajattelu, taiteen tuntemus ja kulttuurinen osaaminen, ympäristön suunnittelu, arkkitehtuuri ja muotoilu, media ja kuvaviestintä.
- Kuvailmaisun keskeisiä alueita ovat piirustus, maalaus, grafiikka, rakentelu, keramiikka, kuvanveisto, valokuvaus, pimiötyöskentely, videokuvaus ja digitaalisen kuvan tuottaminen

Perustyötilaa/ateljéen ominaisuuksia:

- Avara, korkea ja valoisa (pohjoissuunnasta tulevaa luonnonvaloa). Pimennettävissä, perusvalaistuksen normaalia voimakkaampi ja himmennettävissä. Päivänvalolamput mahdollistavat hyvän värien kanssa työskentelyn. Tilan akustiikkaan on kiinnitettävä erityistä huomiota, koska työskentely eri tekniikoilla ja materiaaleilla on usein äänekästä.
 - Dokumenttikamera, verkkoyhteyksillä varustettu tietokone, data- ja diaprojektori mahdollistavat monipuolisen opetuksen.
 - Kaksi leveää valkokangasta, jotta kuvia voidaan tarkastella rinnakkain. Pimennysverho voi toimia myös valkokankaana.
 - Vesipisteet ja niiden yläpuolelle sijoitetaan kuivauskaapit tai -hyllyt.
 - Lattian ja kaikkien kalusteiden pinnoiksi valitaan kovia, kulutusta kestäviä, helposti puhdistettavia ja likaa hylkiviä materiaaleja.
- Perustyötilaan ja sen läheisyyteen tarvitaan runsaasti kiinnityspintaa.

Perustyötilaa/ateljéen tilan toiminta ja kalustus:

- Tarv kahteen opetusryhmän piirustus- ja maalaustilaksi ja toinen kuvanveisto-, muotoilu- ja keramiikkatilaksi.
- Perustyötilassa eli piirustus-/maalaus tilassa sijaitsevat oppilaiden perustyöpaikat, opettajan työpaikka, av-välineet, allaspöydät, luokantaulu, valkokankaat ja ripustuspinnot sekä säilytystilat välineille ja materiaaleille. Sekä kuvaustila valo- ja videokuvausta ja mallista työskentelyä varten. Kuvaustila varustetaan helposti säädettävillä kohdevaloilla ja erilaisilla kuvaustaustoilla. + vetokaappi, jota käytetään mm. grafiikan levyjä syövytettäessä ja fiksatiivia käytettäessä.

Kuvanveiston, muotoilun ja keramiikan tilan ominaisuuksia:

- Kuvanveiston, muotoilun ja keramiikan tilassa tehdään plastiseen sommitteluun, kuvanveistoon ja keraamiseen muotoiluun liittyviä tehtäviä. Siellä työskennellään erilaisten keraamisten materiaalien sekä kipsin, betonin ja puun kanssa. Tila voidaan toteuttaa erillisenä tilana kuvataiteen perustyötilan yhteyteen. Jos kuvanveistoa, muotoilua tai keramiikkaa opetetaan kuvataiteen perustyötilassa, tila tulee siivota savi- ja kipsityöskentelyn jälkeen perusteellisesti, koska savi- ja kipsipöly ovat terveydelle vaarallisia. Tilan lattian ja seinien sekä kalusteiden pintamateriaalit on valittava niin, että niiden puhdistaminen on helppoa. Tilassa tulee olla lattiakaivo, joka on varustettu saven- ja kipsinerottelusuoittimella.

Yhteiskäyttöisessä kuumakäsittelytilassa:

- Keramiikan polttouuni (joka on jo olemassa) on aina sijoitettava erilliseen tilaan, josta poistoilma johdetaan suoraan ulos, koska poltossa syntyy haitallisia kaasuja. Poistoilmamuurin pitää olla riittävän tehokas. Polttouunin kanssa samaan tilaan sijoitetaan sekä laskutaso uunin viereen polttoa odottaville ja poltetuille töille että hyllyt keramiikkatöiden kuivatusta ja säilytystä varten.

4.1.8 Oppimisaalue / taito- ja taideaineet

Tekstiilityön opetustila mitoitettuina 16 oppilaan mukaan, sisältää:

- Tekstiilityön oppimisaalue suunniteltava kahden opetusryhmän tarpeisiin
- Ompelukoneita tulee olla 16 kpl ja saumureita vähintään 4. Huom. Pölynpoistomurit.
- Pistorasiat työskentelykorkeudella. Huom. Lattiakaivot (huovutus, savityöt, paperimassat ym...)
- Sovitustila osana oppimisen aluetta: kokovartalopeili, riittävä yksityisyys, luonnonvalo plussaa
- Opettajille omat työskentelypisteet molempiin tiloihin (ts-lk ja oppimistori, joissa työpöytä, tietokone, dokumenttikamera ja tykki ja valkotaulut ja lukittava kaappi !
- Seinustoille riittävästi umpinaisia kaappeja, kuteiden ym. varastointiin. Myös leveitä kaappeja, joihin pirrat ym. mahtuvat suoraan. Kangasvarastointi olisi hyvä olla omassa "huoneessa" ei leikkuutasen alla pölyn takia.
- oppilastyökaapit: oppilaille tarpeeksi tilaa omien töiden säilyttämiseen, mielellään henkilökohtaiset tai parin kanssa, yhteiset laatikot/hyllyt tms.

Toisessa opetustilassa (ehdotuksessa yhteiskäyttöinen kuvataiteen kanssa)

- Iso leikkauspöytä alla olevien laatikostoiden kanssa ja toinen pienempi vastaava.
- Työskentelytilat muulle kuin ompelukonetöille vaativat pöytätilat 2 x 16 hlöä.
- Valkotaulut, tykit, tv-tekniikka, kaapistojen ja laatikostojen tarvikkeille ja keskeisille töille.
-

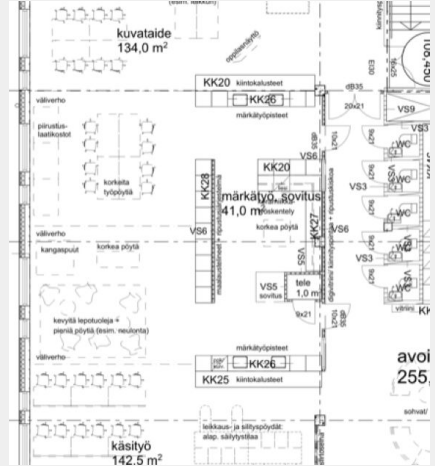
Tekstiilityön ja kuvataiteen yhteiskäyttöiset tilat

- Varastotila tekstiili, kuvataide yhteinen ja iltaikäyttöön oma. Lisäksi varastointia toteutetaan tiloissa kalusteratkaisuin.
- Osana isompaa oppimisen aluetta, oppimistoria, on kostean työn tilat (huovutus, värjäys).
 - Kankaanpainokehikoiden puhdistusta varten tarvitaan iso, käsisuihkulla varustettu vesiallas ja kehikoita ja levityslastoja varten kuivausteline. Kankaanpainovärit ja muut tarvittavat materiaalit säilytetään lukollisessa kaapissa.
- Työskentelytilaa, isoja teräslavuaareja (useampi kuin yksi) seulojen pesua ym. varten, liesi, laskutasoja riittävästi ed. läheisyyteen, pyykinpesukone, seisomapöytä, vähintään 170 cm leveä, jotta kankaan saa levitettyä kunnolla, pöydän alusen hyötykäyttö (seulojen säilytykseen/ kaappeja tms), kaapit ei saa tulla pöytätautasen reunan asti, muuten ei voi istua pöydän vierellä.
- Mediastudio, 3d-printteri, laser, cnc, ja suunnittelutila ks. näiden tilojen tarpeet kuvattu seuraavilla sivuilla
- Yhteiskäyttöinen teknisen työn kanssa: pintakäsittely ja kuumakäsittelyn tilat.

Katosta roikkumaan isoja teräsverkkoja töiden ripustamiseen ja säilyttämiseen.

Alla uusia kommentteja lisänä tähän astiseen.

VÄLÄHDYKSIÄ



Kuvataiteelle ja käsityö, tekstiilityölle yksi iso oppimisen alue. Säilytystiloja osana isompaa oppimisen aluetta

Märkä- ja muovailutila osana yhteistä oppimisen aluetta.

4.1.8 Oppimisaalue / taito- ja taideaineet

Mediatori-/studion ominaisuuksia (kuvataiteen tarpeita):

- Mediastudiossa videoidaan ja valokuvataan studioympäristössä. Siellä editoidaan kuvaa ja ääntä sekä tehdään ja käsitellään kuvia tietokoneella. Mediakuvia ja kuvien työstämistä opiskellaan sekä itse tehden että kuvien tuottamisen menetelmiä yhdessä tarkastellen. Visuaalisten mediataitojen opiskelussa ilmaisun välineinä ja menetelminä käytetään digitaalista valokuvausta ja kuvankäsittelyä, videoita ja animaatioiden sekä multimediaesitysten tekemistä. Graafinen työskentely, kuten julkaisujen taitto, verkkosivujen laatiminen ja ympäristön visuaalisten elementtien suunnitteleminen, ovat osa opetusta. Yhteinen koko koulun kanssa, ja eri toten taito-taideaineiden kanssa.
- Mediastudion sijoitetaan valokuvauksen ja videokuvauksen studionurkka.
- Lisäksi tarvitaan tekstinkäsittely-, piirto- ja 3D-ohjelmat- ja tulostin.

Mediatori-/studion ominaisuuksia (teknisen työn tarpeita):

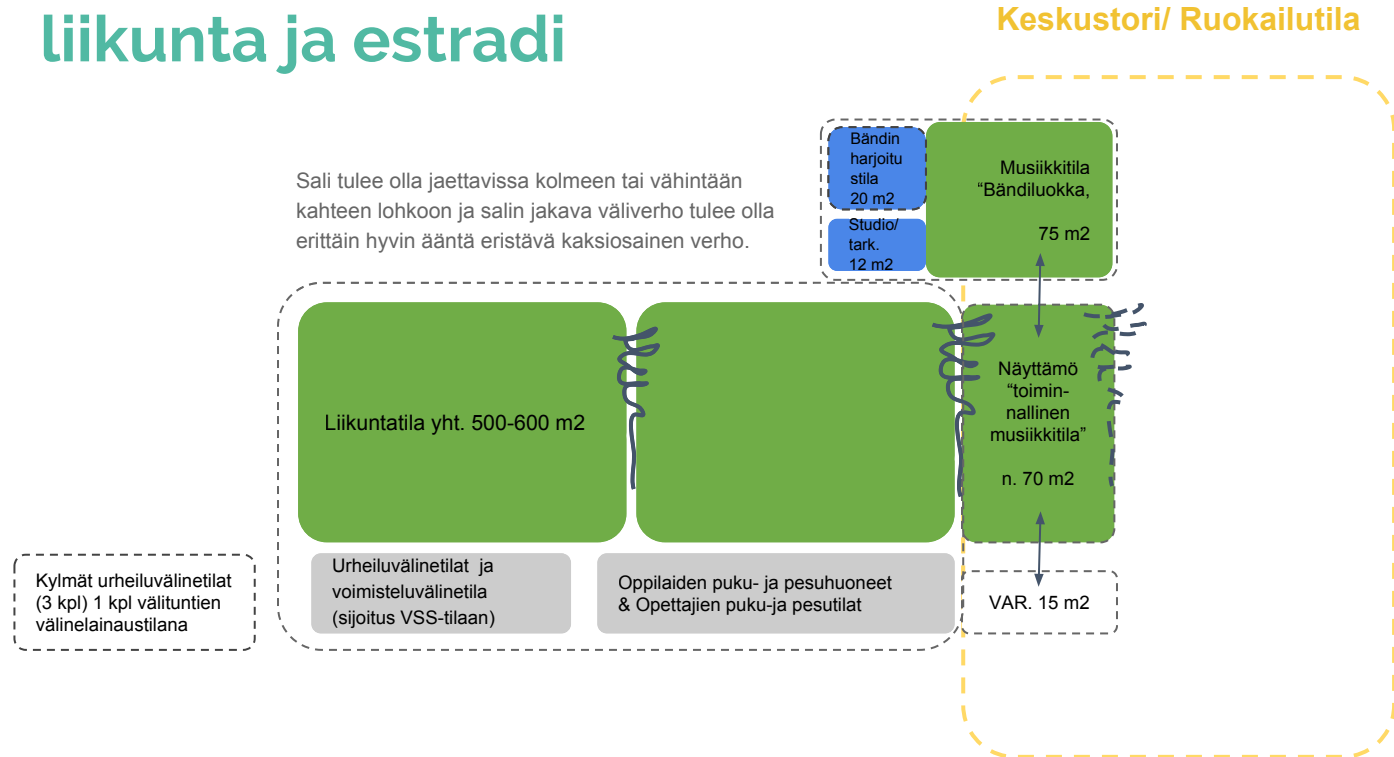
- Suunnittelutila/muovintyöstiila, jossa sijaitsee tietokoneet (kannettavat) sekä 3D tulostin sekä tyhjiömuovain. Suunnittelutila voi olla yhteiskäyttötilaa tekstiilityön kanssa.

Ominaisuuksien kuvausta:

- Seinien ja lattian pintamateriaalit valitaan kiiltoasteeltaan ja säilyttään sellaisiksi, etteivät ne aiheuta heijastuksia näyttöpäätteillä.
- Ikkunat varustetaan sälekaihtimin ja pimennysverhoihin.
- Valaistus suunnitellaan säädeltäväksi.

- Äänityöskentelyä varten tilaan suunnitellaan sopiva akustiikka.
- Mediastudion pöytien tulee olla korkeudeltaan säädettäviä ja riittävän suuria eri laitteille. Tilaan sijoitetaan riittävä määrä lukollisia kaappeja välineiden säilyttämistä varten. Mediastudiossa tarvitaan suurien kuvien ja kolmiulotteisten kappaleiden digitoimiseen pöytä sekä tyhjää seinäpintaa, jotta oppilastoita voidaan kuvata digitaalikameran ja jalustan avulla suoraan tietokoneelle jatkokäsittelyä varten.
- Verkkoyhteydellä varustettujen tietokoneiden lisäksi tilan peruslaitteistoon kuuluu dataprojektori, dokumenttikamera, väritulostin sekä skanneri, jolla voidaan skannata myös diakuvia (ei kai tarvita?). Näiden lisäksi jokainen kone varustetaan kortinlukijalla erilaisia muistikortteja varten sekä mahdollisuudella varmuuskopioiden tekemiseen. Muutamaan tietokoneeseen tarvitaan piirtopöytä. Tietokoneisiin tarvitaan ohjelmat kuvankäsittelyyn, videointiin, animaatioiden, esitysgrafiikan, multimediaesitysten, graafisten julkaisujen ja verkkosivujen tekemiseen sekä äänen tuottamiseen ja muokkaamiseen.

4.1.9 Taito- ja taideaineet / liikunta ja estradi



4.1.9 Taito- ja taideaineet / liikunta ja estradi

Liikunnan tilojen tilatarpeista:

- Liikuntatilana tulee olla 500-600 m2 monikäyttöinen liikuntasali. Lisäksi tarvitaan riittävän suuret ja hyvin sijoitetut liikuntavälineiden varastointitilat, jotta tilan varustelu sujuu viivytyksettä. Salissa tulee olla riittävästi ehjää seinätilaa ja salin pilarit eivät saa muodostaa turvallisuusriskaa.
- Oppilaskäyttöön 4 pukuhuonetta suihkuineen ja kaksi opettajien pukeutumistilaa.
- Sali tulee olla jaettavissa kolmeen tai vähintään kahteen lohkoon ja salin jakava väliverho tulee olla erittäin hyvin ääntä eristävä kaksiosainen verho.
- Liikuntasalin sähkösuunnittelussa tulee huomioida opetuksessa käytettävät sähköiset sovellukset.
- Ulkoliikuntavälineiden piha-alueella oleva säilytys tulee suunnitella siten, että niiden säilytys on turvallista, selkeää ja helppoa.
- Katsomolle ei ole tarvetta vaan sali olisi tuoitettava tila. Näyttämön alla tuolit tilaisuuksia varten (ulosvedettävä).
- Liikunnanopettajille työskentely- ja sosiaalitilat.

Tiloissa huomioitavaa

- Liikuntatila toimii myös koulun juhlasalina, joten akustinen suunnittelu on tärkeää.
- Jos näyttämö toimii toisena musiikin luokkana on liikuntasalia vasten oleva seinä äänieristettävä ns. kaksoisseinäratkaisulla (yli 64dB), jotta liikuntasalin äänet eivät häiritse musiikkitunnin pitoa. Näyttämö kuitenkin avautuu sekä liikuntasaliin että keskustorille.
- Liikuntasalissa meluntorjunta pitää huomioida. Väliverhojen tulisi eristää ääntä. Liikuntasaliin nykyaikainen kiinteä teknologia.

HUOM. Liikuntasalin koko (kaksi vai kolme lohkoa) on herättänyt paljon keskustelua. Tavoitteissa on ollut järjestää riittävät liikuntatilat koulun käyttöön, koulun muiden tilojen yhteyteen. Vieressä olevan liikuntahallin vaikutus tilatarpeeseen ja toiminnalliset erot kaipaavat vielä tarkastelua käyttäjäpalautteen perusteella.

4.1.9 Taito- ja taideaineet / liikunta ja estradi

Musiikin tilat jakautuvat seuraavasti:

- Musiikin oppimistila, mahdollisuus opiskella kirjasta, soittaa ja laulaa omalta paikaltaan, soittaa ja laulaa bändissä, kuunnella musiikkia rentoutuneena (muuten kuin kovilla tuolilla), ilmaista kuulemaansa liikkumalla, pitää kuoroharjoituksia, akustisia orkesteriharjoituksia (20-30 soittajaa telineineen ja tuoleineen)
- Studio tarkkaamo
- Bändit-alue oppimistilan takaosassa (rumpusetti, basso, sille teline ja vahvistin, kaksi sähkökitaraa, niille telineet ja vahvistimet, kosketinsoitin, piano ja jakkara)
- Ei välttämättä erillistä varastoa, vaan kaikki materiaalit koko ajan käden ulottuvilla
- Näyttämön musiikkitila "toiminnallinen musiikkitila", tarkoitettu pienempien oppilaiden käyttöön

Tilakokonaisuudessa huomioitavaa

- Fyysisesti lähellä "salia" ja liikuntaa, kuvista, teknistä ja tekstiiliä
- Oppimisen tilan tulee sopia akustisesti sekä laulamiseen että soittamiseen
- oppilaat mahtuvat tilaan soittamaan akustista kitaraa omalta paikaltaan puolikaassa, pieni pöytä eteen kirjalle, opettaja pääsee kulkemaan helposti oppilaan luo neuvomaan häntä kädestä pitäen
- huomioidaan eri-ikäiset ja -kokoiset, myös kehitysvammaiset oppilaat
- kaikki soittimet otettavissa esteettä käyttöön, myös kitarat, ksylofonit ja lyömäsoittimet
- tykki ja valkotaulu, jolle voi kirjoittaa myös tussilla
- pitää pystyä roudaamaan soittimia konserttipaikoille talon sisälle sekä ulkopuolelle helposti. Leveät ovet, ei rappusia tai kynnyksiä.
- Lastausmahdollisuus ulos lähellä olevasta ovesta (ei rappuja, kynnyksiä tms. ja leveät ovet) suoraan autoon
- Parioviratkaisut näyttämön ja bändimusiikkiluokan väliin.

4.1.9 Taito- ja taideaineet / liikunta ja estradi

Näyttämötilan tilatarpeista:

- Näyttämön alle tuolivarasto-/vaunut
- Avautuu liikuntasalin ja ruokailutilan suuntaan mahdollistaen pienempien (keskustorilla) ja isompien juhlien järjestämisen (liikuntasalissa).
- Kelluva rakenne
- Näyttelyrakenteille, kulisseille ja muulle isolle rekvisiitalle tulee varata varastointitilat näyttämön läheisyydestä. Koulun kulttuurikasvatuksen yhtenä alueena ovat vuotuiset juhlat ja kulttuuritapahtumat, joiden visuaalisesta ilmeestä kuvataiteen opetus vastaa. Koulun juhlatilassa tarvitaan monipuolista valaistus- ja äänitekniikkaa sekä esitystekniikkaa, kuten datatykki ja dokumenttikamera.
- Jos näyttämö toimii toisena musiikin luokkana on liikuntasalia vasten oleva seinä äänieristettävä ns. kaksoiseinäratkaisulla (yli 64dB), jotta liikuntasalin äänet eivät häiritse musiikkitunnin pitoa. Näyttämö kuitenkin avautuu sekä liikuntasaliin että keskustorille.

4.2. Käyttäjätarinat

Seuraavissa vaiheissa konseptia tulee täydentää käyttäjätarinoilla, miten oppimisen alueilla oppiminen ja opetus tapahtuu.

Tarinat voidaan kirjata esimerkiksi luonnossuunnitteluvaiheessa, kun tilaratkaisut alkavat konkretisoitua.

4.3. Kaluste ja varusteratkaisut

Seuraavissa vaiheissa konseptia tulee täydentää kaluste ja varusteratkaisuihin liittyvillä linjauksilla.

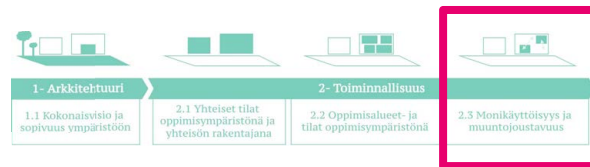
Tähän liittyy vahvasti myös TVT strategian suunnittelu ja siihen liittyvät linjaukset, koska niillä on vaikutus tilojen monikäyttöisyyteen (liikkuminen ja tilojen joustava käyttö).

5.Tilojen moni- ja yhteiskäyttöisyys sekä niiden muuntojoustavuus

2.4 Monikäyttöisyys ja muuntojoustavuus pohdittavaksi

Kustannustehokkuus ja kestävä kehitys arvo perustalla huomioiden pyritään järkeviin oppimisympäristöratkaisuihin, jossa:

- tiloja on tarpeen mukaan, ei varmuuden vuoksi
- tilat yhteiskäytössä mahdollisimman paljon - ei nimetä tarpeettomasti (tilojen nimeämisen perusteena työtehtävät ja oppimisen erityispiirteet)
- tilojen monikäyttöisyys huomioidaan siellä, laajamittaisesti siellä missä se on mahdollista
- tiloja tarkastellaan myös ilta- ja viikonloppu käytön kannalta niin, että se on mahdollista
- tilojen väliset yhteydet harkittuja - siirtoseiniä sinne, missä mahdollistetaan suuremmat opetusryhmät ja avautuvat pariovet tai liukuovet sinne, missä tilojen välillä yhteisopetusta, mutta ei tarpeen avata kokonaan (perustuu asiantuntijoiden kokemukseen siirtoseinien kustannusvaikutuksesta suhteessa hyötyyn)

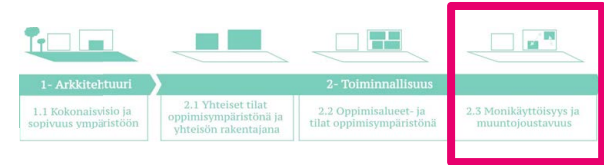


Esimerkkejä tilojen monikäyttöisistä ja muuntojoustavista ratkaisuista

- Keskustorin, kohtaamon moninainen käyttö
- Työympäristöratkaisut
- Oppimistilojen avautuminen ja yhteydet
- Monimuotoiset säilytysratkaisut vähentävät varastotilojen määrää
- Taito- ja taideaineilla on monimateriaalisen käsityökasvatuksen kautta paljon tilojen yhteiskäyttömahdollisuuksia (esim. yhteiset kuuma- ja märkätilat sekä teknologia- ja designtilat)

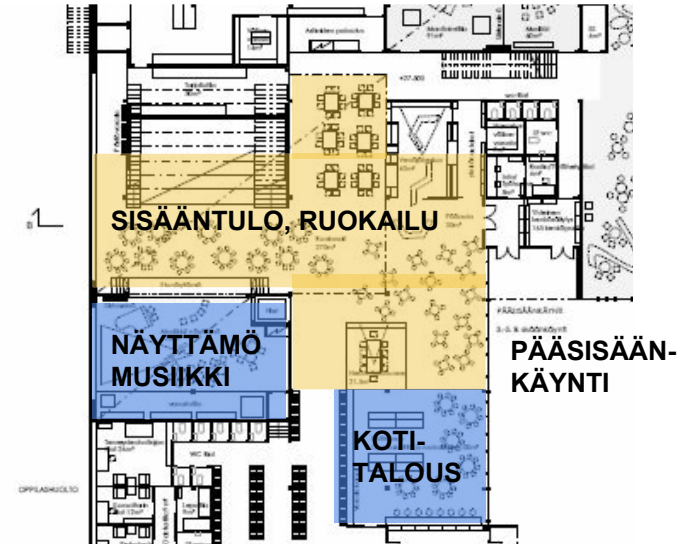
Jotta yhteiskäyttöisyys on mahdollista, tulee toimintakulttuurin kehittämistä jatkaa osana rakennushanketta. Yhteiskäyttöisyyden osalta tarvitaan yhteisiä pelisääntöjä ja toimintatapoja sekä yhteiselle tuntuu suunnittelulla enemmän aikaa.

2.4 Monikäyttöisyys ja muuntojoustavuus

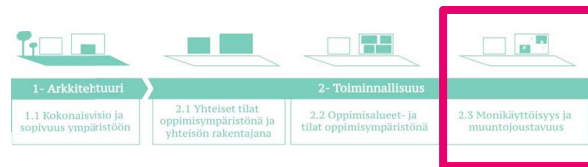


Keskustorin, kohtaamon moninainen käyttö

Esimerkki, jossa kotitalouden tiloista tapahtumien ja juhlien järjestämiseen lisätilaa, tarjoilut helpompi järjestää. Samalla kotitalous saa lisätilaa ruokailulle tarpeen vaatiessa. Mahdollisuus ilta- ja viikonloppukäytössä esim. kokkikoulut yms.



2.4 Monikäyttöisyys ja muuntojoustavuus



Oppimistilojen avautuminen ja yhteydet. Esimerkkejä tilojen avautumisesta toisiinsa erilaisilla ratkaisulla (toiset pitävät paremmin ääntä kuin toiset ja toisaalta ovat myös raskaampia käyttää).

Kiinteistä ratkaisusta
Äänieristetyistä ratkaisusta

joustavampiin ratkaisuihin äänen
kannalta haastavampiin
ratkaisuihin

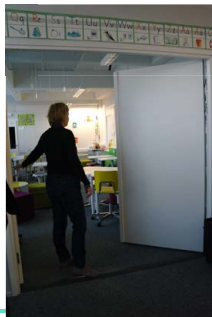
Akustiset siirtoseinät



Tilojen väliset lasiseinät ja ovet



Tilojen väliset pariovet



Tilojen väliset liukuovet



Verhot rajaamassa tilaa



Irtokalusteet rajaamassa tilaa



2.4 Monikäyttöisyys ja muuntojoustavuus



Varastotilojen moninainen käyttö

Esimerkkejä varastotilojen integroinnin asteesta - kiinteät ja joustavat ratkaisut eri tilanteissa.

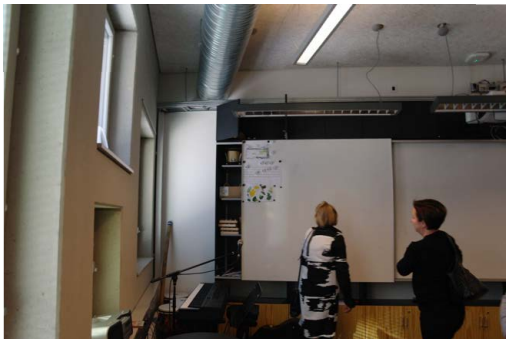
Kiinteistä ratkaisuista
Pysyvämmistä ja selkeämmistä
kokonaisuuksista

joustavampiin ratkaisuihin tilan
selkeyden kannalta
haastavampiin ratkaisuihin

Seiniin integroidut säilytysratkaisut

Säilytystilat toimivat myös tilanjakajina

Oppilaiden reput ja tavarat ..jakavat tilaa eri tavoin (kiinteä vs. liikkuva)



6. Johtopäätökset ja suositukset

6. Johtopäätökset

Kehitystyö on lähtenyt hyvin käyntiin. Opettajat ovat olleet aktiivisia, ja viesti on ollut selvä: toivotaan uusia tilaratkaisuja, ei perinteistä käytäväkoulua.

Kuten muualla Suomessa myös Virroilla keskustelussa näkyy epävarmuus siitä, millainen on “tulevaisuuden” oikea ratkaisu. Seuraavissa vaiheissa on tärkeää käydä jatkuvaa keskustelua tästä aiheesta ja kerätä kokemuksia muista, jo uudistetuista kouluista. Riskinä on välimuodon rakentaminen, joka ei tue vanhaa eikä uutta.

Pedagogisen vision ytimen muodostaa yhteistyön lisääntyminen sekä opettajien että oppilaiden välillä. Miten tämä näkyy uusissa tilaratkaisuissa, tukeeko tilat yhteistyön lisäämistä riittävästi?

Kehitystavoitteita leimaa opettajuuden tasolla halu toteuttaa ainerajat ylittäviä oppimiskokonaisuuksia erilaisia yhteisopettajuuden menetelmiä hyödyntäen.

Oppimisuueratkaisuissa painottuvat kuitenkin vahvasti aineen ”sisältä” lähtevät yksityiskohdat ja ratkaisut. Näin yhteiskäyttöisyyttä tukevat tilaratkaisut jäävät liian vähälle huomiolle.

Opetustiloihin liittyvä kehittäminen etenee painotetusti tulevan opettajakunnan odotusten mukaisesti. Kehittämistyön tulevaisuusorientaatio jää vähäiseksi. Koulun rakentamisessa tulee ottaa huomioon vahvemmin myös tulevaisuuden käyttäjät ja käyttäjäryhmät.

6. Suositukset

Suosittellemme käyttäjälähtöisen suunnittelun jatkamista myös seuraavissa suunnitteluvaiheissa.

Osaksi pedagogista suunnitelmaa olisi hyvä kirjata ”pedagogisia tarinoita”, jotka kuvaavat toimintaa tulevaisuudessa, miten yhteisopettajuus näkyy arjessa. Tarinan kirjoittaminen voi auttaa tiimiä myös tarkentamaan alueen tilatarpeita.

Suosittellemme testausten ja kokeilukulttuurin juurruttamista yhteisöön

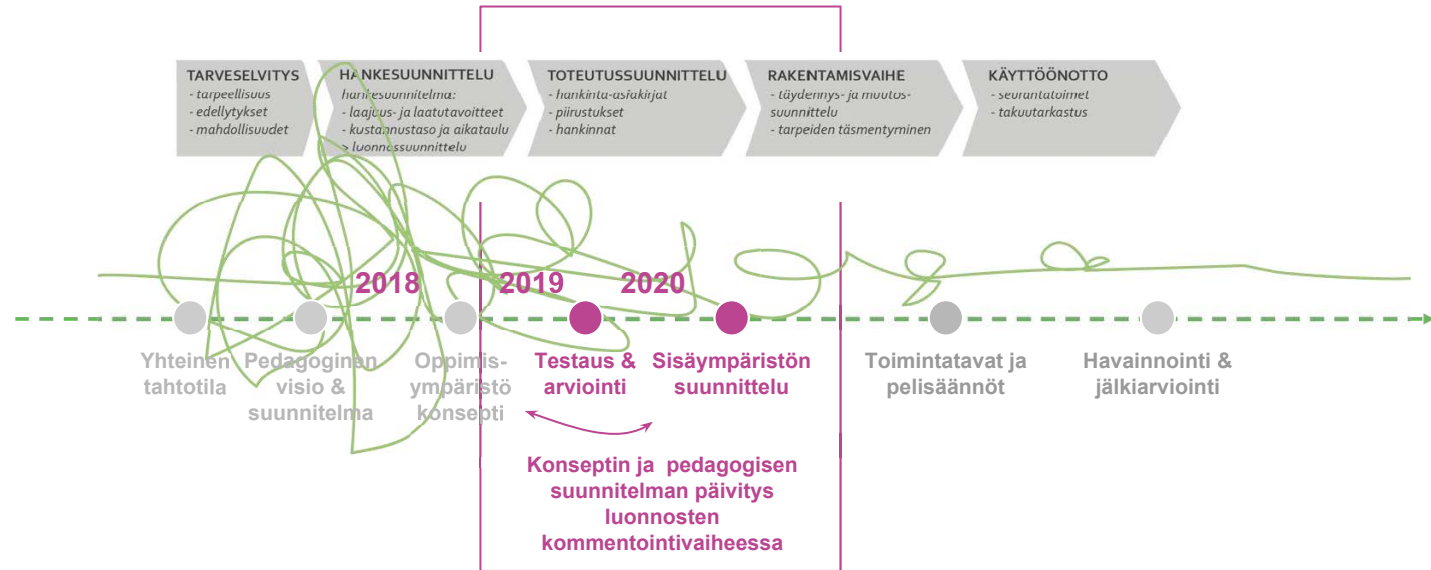
- Yhteisopettajuuden testausten kautta voidaan luoda Virtain yhtenäiskoulun yhteisopettajuuden ja -toiminnallisuusmalli. Samalla tiimien yhteistyötä lisääminen, toisiinsa tutustuminen ja peloista puhuminen on tärkeää käynnistää heti. Tiimien sitouttaminen työhön toimii hyvin esimerkiksi niin, että jokaiselle ryhmälle annetaan tehtäväksi yhteisopettajuuden kehittäminen yhdessä sovittujen testausten kautta ja oman oppimisalueen osalta toimintatapojen kirjaaminen ylös.

- Tila- ja kalusteympäristöjen osalta voidaan testata erilaisia tuoleja ja pöytiä etukäteen, niitä voi kysellä kalustetoimittajilta. Yhteisopettajuutta tukevan tilakokonaisuuden pilotti-/testitila olisi paras tapa päästä kokeilemaan uusissa isommissa tiloissa opettamista. Tämä voidana tehdä johonkin nykyiseen tilaan, joska

Suosittellemme pedagogisen suunnitelman ja opp.ymp. konseptin päivitystä siinä vaiheessa kun ensimmäinen luonnos on valmis tai luonnoksista valitaan paras. Tässä vaiheessa kaikkien testausten tulokset tulisi myös arvioida ja pohtia niiden vaikutusta tila- ja kalusteratkaisuihin.

TVT:n osalta koulutuksen suunnittelu tulisi aloittaa tilasuunnittelun rinnalla.

6. Suositukset prosessikuvauksena



Yhteistyössä

Virtain yhtenäiskoulun koko henkilökunta

Pedagoginen käyttäjäryhmä:

Katri Rantala (rehtori), Heikki Kangasluoma (apulaisrehtori), Teemu Kontoniemi (apulaisrehtori), Kirsti Yläjärvi (eskari), Minna Peltokangas-Koskenniemi (LO), Terhi Ranta-Lassila (LO), Sari Jaakkola (LO), Riikka Eromäki (luonnontieteet), Sari Kuokkanen (taito- ja taideaineet), Paula Niittyniemi-Mehn(kielet/humanistit), Aija Kangasluoma (taito- ja taideaineet)

Suunnittelijat: Suunnittelutalo, Jorma Saari ja Eija Kuokkanen

Oppimisympäristösasiantuntijat: Marko Kuuskorpi ja Julianna Nevari
